

Z Á V E R Ě Č N Ě S T A N O V I S K O

z posúdenia strategického dokumentu

STRATEGICKÝ DOKUMENT ROZVOJA LIPTOV 2030

Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030

Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Ružomberok do roku 2030

Integrovaná územná stratégia UMR Liptov 2030

číslo OU-LM-OSZP-2023/000694-31

vydané Okresným úradom Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsekom štátnej správy ochrany prírody a krajiny, ako vecne a miestne príslušným orgánom štátnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 3 písm. k) v spojení s 53 ods. 1 písm. c), § 56 písm. a) zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydané v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Mesto Liptovský Mikuláš

2. Identifikačné číslo

00 315 524

3. Adresa sídla

Mestský úrad

Štúrova 1989/41

031 42 Liptovský Mikuláš

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

RNDr. Mária Lošonská

Mestský úrad Liptovský Mikuláš , Oddelenie životného prostredia a poľnohospodárstva

e-mail: maria.losonska@mikulas.sk,

tel. +421 44 5565 350

Mgr. Simona Pelikán

Mestský úrad Liptovský Mikuláš , Oddelenie PEM

e-mail: simona.pelikan@mikulas.sk

tel. +421 44 5565 232

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Strategický dokument rozvoja Liptov 2030 – Integrovaná územná stratégia pre územie udržateľného mestského rozvoja Ružomberok-Liptovský Mikuláš zahŕňajúci Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030 a Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Ružomberok do roku 2030 (ďalej Stratégia Liptov 2030).

2. Charakter

Stratégia Liptov 2030 je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii (Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - Slovensko 2030, ktorá plní funkciu Národnej stratégie regionálneho rozvoja) a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú. Dokument je spracovaný pre obdobie do roku 2030.

Dokument je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou (zák. č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších zmien) spracovaný ako strednodobý rozvojový dokument s uplatnením princípu partnerstva s relevantnými aktérmi regionálneho rozvoja na území UMR Liptov.

Strategický dokument Stratégia Liptov 2030 s regionálnym dosahom je predmetom povinného posudzovania vplyvov strategických dokumentov na životné prostredie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o posudzovaní vplyvov“).

3. Hlavné ciele

Podkladom pre definovanie cieľov boli okrem PHRSR Žilinského samosprávneho kraja 2021+ ciele, opatrenia a typové aktivity PHRSR obidvoch jadrových miest pre roky 2015 - 2022. Dôležitým zdrojom informácií pre stanovenie cieľov, opatrení a typových aktivít bolo 11 participatívnych stretnutí s pracovníkmi mestských úradov obidvoch jadrových miest Liptovský Mikuláš a Ružomberok a ich socio - ekonomickými partnermi po tematických oblastiach a 6 stretnutí so starostami 16 obcí, ktoré sú súčasťou územia UMR Liptov. Celkovo participovalo na príprave strategicko-programovej časti 151 zainteresovaných osôb z územia UMR Liptov. Návrh strategicko- programovej časti bol priebežne konzultovaný s 5-člennou expertnou skupinou zloženou zo zástupcov 2 jadrových miest.

Vízia: Územie UMR Liptov, ktoré je územím udržateľného mestského rozvoja 16 obcí a 2 jadrových miest (Ružomberok a Liptovský Mikuláš) spája udržateľné využitie prírodného a kultúrneho potenciálu regiónu, s prosperitou obyvateľov a autentickými zážitkami návštevníkov, v záujme postupného budovania zeleného, udržateľného a sebestačného regiónu odolného voči klimatickým zmenám a plne využívajúceho princípy zdieľanej ekonomiky a potenciálu z angažovania sa miestnych komunít a partnerstiev.

Hlavný cieľ pre mestá Ružomberok a Liptovský Mikuláš: Ďalší rozvoj územia UMR Liptov ako aj jadrových miest Liptovský Mikuláš a Ružomberok je podmienený schopnosťou kľúčových aktérov koordinovane reagovať na problémy a výzvy, ktorým spoločne čelia, pri plnom využití potenciálu územia a príležitostí z neho vyplývajúcich v prioritných tematických

oblastiach : (1) Vzdelávanie, ekonomika a inovácie, (2) Životné prostredie, (3) Infraštruktúra, (4) Sociálna stabilita a (5) Identita a sebestačnosť.

Priority: (1) Vzdelávanie, ekonomika a inovácie, (2) Životné prostredie, (3) Infraštruktúra, (4) Sociálna stabilita a (5) Identita a sebestačnosť.

Strategické ciele: (1) Vytvárať podmienky pre kvalitné vzdelávanie, pre rozvoj tradičných a inovatívnych odvetví hospodárstva, pre dobré pracovné prostredie a dobré spravovanie vecí verejných. (2) Zachovať prírodné hodnoty, tradičný krajinný ráz a biodiverzitu a podporiť adaptáciu na dopady klimatickej zmeny. (3) Budovať a udržiavať infraštruktúru podporujúcu udržateľnú mobilitu, energetickú efektívnosť a technickú vybavenosť zlepšujúcu kvalitu života (4) Sociálna stabilita Dosiachnuť udržateľnú kvalitu života podporenú dostupnosťou sociálnych, zdravotných služieb, služieb bývania a bezpečným prostredím. (5) Identita a sebestačnosť Budovať atraktívny, konkurencieschopný, odolný a udržateľný región Liptov prostredníctvom spolupráce a podporou partnerstiev.

Prehľad strategických a špecifických cieľov

Strategický cieľ	Číslo ŠC	Popis špecifického cieľa
Priorita: VZDELÁVANIE, EKONOMIKA A INOVÁCIE		
Vytvárať podmienky pre kvalitné vzdelávanie, pre rozvoj tradičných a inovatívnych odvetví hospodárstva, pre dobré pracovné prostredie a dobré spravovanie vecí verejných.	1.1	Vytvárať podmienky pre moderné a adaptabilné vzdelávanie.
	1.2	Vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj kreativity a talentu u detí a mládeže a podporovať ich zdravý životný štýl.
	1.3	Budovať a podporovať atraktívny systém celoživotného vzdelávania pre osobný a profesijný rozvoj.
	1.4	Skvalitňovať spoluprácu škôl s podnikateľskou praxou.
	1.5	Systematicky podporovať investovanie a podnikanie vrátane začínajúcich podnikateľov.
	1.6	Udržiavať a vytvárať dobré pracovné príležitosti na trhu práce.
	1.7	Podporovať inovačné prístupy a výskumno-inovačné aktivity.
	1.8	Skvalitňovať služby občanom a optimalizovať procesy riadenia a komunikácie samosprávy.
Priorita: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		
Zachovať prírodné hodnoty, tradičný krajinný ráz a biodiverzitu a podporiť adaptáciu na dopady klimatickej zmeny.	2.1	Podporovať udržateľné riadenie architektonického a územného rozvoja miest a obcí na princípoch participácie verejnosti.
	2.2	Podporovať adaptáciu sídiel a krajiny na dopady zmeny klímy.
	2.3	Zabezpečovať ochranu prírodných hodnôt (biodiverzity, vody, pôdy a ekosystémov).
	2.4	Zlepšovať kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov.
	2.5	Zavádzať princípy obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky a zlepšovať nakladanie s odpadom.
	2.6	Rozvíjať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu a zvyšovať environmentálne povedomie občanov.
Priorita: INFRAŠTRUKTÚRA		
Budovať a udržiavať infraštruktúru podporujúcu udržateľnú mobilitu, energetickú efektívnosť a technickú vybavenosť zlepšujúcu kvalitu života.	3.1	Zabezpečovať udržateľnú mobilitu v sídlach aj medzi nimi.
	3.2	Zlepšovať dostupnosť energetickej infraštruktúry.
	3.3	Zlepšovať digitálnu dostupnosť v sídlach a podporovať rozvoj „informačnej spoločnosti“.
Priorita: SOCIÁLNA STABILITA		
Dosiachnuť udržateľnú kvalitu života podporenú dostupnosťou sociálnych, zdravotných služieb, služieb bývania a bezpečným prostredím.	4.1	Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne sociálne služby.
	4.2	Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti.
	4.3	Vytvárať zodpovedajúce podmienky pre bývanie pre všetky skupiny obyvateľov.
	4.4	Zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov a zlepšovať ochranu ich života, zdravia a majetku.
Priorita: IDENTITA A SEBESTAČNOSŤ		
Budovať atraktívny, konkurencieschopný, odolný a udržateľný región Liptov prostredníctvom spolupráce a podporou partnerstiev.	5.1	Zachovávať a zhodnocovať kultúrne a historické dedičstvo, podporovať kreativitu a rozvíjať živú kultúru.
	5.2	Vytvárať podmienky pre aktívne športové využitie všetkých občanov a podporovať rozvoj športových tradícií regiónu.
	5.3	Udržateľne rozvíjať miestnu ekonomiku a miestne podnikanie podporou ekosystémových služieb.

Strategický cieľ	Číslo ŠC	Popis špecifického cieľa
	5.4	Profesionalizovať riadenie cestovného ruchu prostredníctvom podpory destinačného manažmentu a destinačného marketingu v spolupráci s partnermi.
	5.5	Budovať a podporovať miestne, regionálne, nadregionálne, cezhraničné a medzinárodné partnerstvá.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Gestorom prípravy a zhotoviteľom strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 je Ing. Rastislav Horvát, MAS Dolný Liptov, Mostová 17, 034 01 Ružomberok a Mgr. Simona Pelikán, Mestský úrad Liptovský Mikuláš.

Stratégia Liptov 2030 je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii (Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - Slovensko 2030, ktorá plní funkciu Národnej stratégie regionálneho rozvoja) a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú.

Dokument je spracovaný prioritne pre obdobie do roku 2030. Je v súlade s platnou legislatívou (zák. č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších zmien) spracovaný ako strednodobý rozvojový dokument s uplatnením princípu partnerstva s relevantnými aktérmi regionálneho rozvoja na území UMR Liptov.

Strategický dokument je špecifický v tom, že v sebe integruje dve stratégie mestského rozvoja tzv. Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Ružomberok a mesta Liptovský Mikuláš na roky 2023 - 2030 (ďalej ako PHSR jadrových miest) a jednu integrovanú územnú stratégiu UMR Liptov na roky 2023 - 2030 (ďalej ako IÚS UMR Liptov 2030). Ide o pozitívny krok smerom k spoločnému definovaniu priorít rozvoja a investícií, zosúladieniu procesov plánovania a implementácie opatrení rozvoja na území prirodzeného regiónu Liptov. Je navrhnutý tak, aby bol prirodzene napojený na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+ a Integrovanú územnú stratégiu Žilinského samosprávneho kraja 2021+ realizovanej na území prirodzeného regiónu Liptov, aby dochádzalo k prirodzeným synergickým efektom spolupráce socio-ekonomických partnerov na území prirodzeného regiónu Liptov. Dve stratégie mestského rozvoja tzv. Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Ružomberok a mesta Liptovský Mikuláš na roky 2023 -2030 a Integrovaná územná stratégia UMR Liptov na roky 2023 – 2030 majú totožnú analytickú časť, strategicko-programovú časť a líšia sa v realizačno-finančnej časti akčnými plánmi vychádzajúcimi zo zásobníkov projektov.

Stratégia Liptov 2030 (zahŕňajúca PHSR Liptovský Mikuláš a Ružomberok, IÚS UMR Liptov 2030) je strategickým dokumentom pre územie UMR Liptov, ktorý zahŕňa 2 jadrové mestá a 16 obcí okresov Liptovský Mikuláš a Ružomberok.

Hlavný cieľ Stratégie Liptov 2030 je formulovaný nasledovne:

Vízia: Územie UMR Liptov, ktoré je územím udržateľného mestského rozvoja 16 obcí a 2 jadrových miest (Ružomberok a Liptovský Mikuláš) spája udržateľné využitie prírodného a kultúrneho potenciálu regiónu, s prosperitou obyvateľov a autentickými zážitkami návštevníkov, v záujme postupného budovania zeleného, udržateľného a sebestačného regiónu odolného voči klimatickým zmenám a plne využívajúceho princípy zdieľanej ekonomiky a potenciálu z angažovania sa miestnych komunít a partnerstiev.

Na dosiahnutie daného cieľa je v Stratégii Liptov 2030 vytýčených 5 prioritných oblastí:

1. Vzdelávanie, ekonomika a inovácie

2. Životné prostredie
3. Infraštruktúra
4. Sociálna stabilita
5. Identita a sebestačnosť.

Stratégia Liptov 2030 pozostáva z nižšie uvedených hlavných častí:

ÚVOD

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Všeobecná analýza
 - 1.1. Administratívne usporiadanie a sídelná štruktúra
 - 1.2. Prírodné danosti regiónu Liptov
 - 1.3. Pôdne pomery
 - 1.4. Demografické pomery
 - 1.5. Hospodárenie samospráv
 - 1.6. Manažérske zhrnutie
2. Analýza dát podľa tematických oblastí
 - 2.1. Vzdelávanie, ekonomika a inovácie
 - 2.1.1 Školstvo a práca s mládežou
 - 2.1.2 Inovácie
 - 2.1.3 Trh práce
 - 2.1.4 Podnikanie a prosperita
 - 2.2. Životné prostredie
 - 2.2.1 Integrovaný manažment krajiny a územné plánovanie
 - 2.2.2 Krajinná a sídelná zeleň a verejné priestranstvá
 - 2.2.3 Odpadové hospodárstvo
 - 2.2.4 Vodný manažment
 - 2.2.5 Ovzdušie
 - 2.2.6 Pôda
 - 2.2.7 Ochrana prírody a krajiny
 - 2.2.8 Environmentálne vzdelávanie, výchova a osвета
 - 2.3. Infraštruktúra
 - 2.3.1 Dopravná infraštruktúra
 - 2.3.2 Preprava osôb
 - 2.3.3 Technická a energetická infraštruktúra
 - 2.3.4 Moderná samospráva a digitálna infraštruktúra
 - 2.3.5 Informačná infraštruktúra
 - 2.4. Sociálna stabilita
 - 2.4.1 Sociálne služby a sociálna pomoc
 - 2.4.2 Zdravotná starostlivosť
 - 2.4.3 Bývanie
 - 2.4.4 Bezpečnosť a civilná ochrana
 - 2.5. Identita a sebestačnosť
 - 2.5.1 Identita a atraktivita územia
 - 2.5.2 Kultúra
 - 2.5.3 Šport
 - 2.5.4 Cestovný ruch
 - 2.5.5 Cezhraničná a medzinárodná spolupráca
 - 2.6. Manažérske zhrnutie

3. Závery za tematické a územné stretnutia s odbornou verejnosťou
4. SWOT analýza za územie UMR Liptov
5. Trendy rozvoja

STRATEGICKO – PROGRAMOVÁ ČASŤ

je prehľadne spracovaná Stratégia rozvoja Liptov 2030 určujúca hlavné smery priority a ciele rozvoja územia, ktorá obsahuje:

- *Víziu UMR Liptov*
- *Hlavný cieľ pre mestá Ružomberok a Liptovský Mikuláš*
- *Prioritné oblasti*
- *Strategické ciele členené podľa jednotlivých prioritných oblastí*
- *Špecifické ciele naplňajúce jednotlivé strategické ciele*
- *Opatrenia navrhnuté na zabezpečenie realizácie vyššie uvedených cieľov rozvoja Liptov 2030, spolu s prehľadom typových aktivít, ktoré môžu byť realizované v rámci jednotlivých opatrení*
- *Kľúčové indikátory úspechu na dosiahnutie jednotlivých opatrení*

Strategicko - programová časť Stratégie Liptov 2030 obsahuje taktiež trendy rozvoja UMR Liptov vychádzajúcich z analytickej časti PHSR ŽSK 2021+.

REALIZAČNO – FINANČNÁ ČASŤ

Realizačná časť

obsahujúca najmä nasledujúce časti:

- *Proces implementácie a vyhodnocovania PHSR jadrových miest na roky 2023 – 2030*
- *Proces implementácie a vyhodnocovania IÚS UMR Liptov 2030*
- *Systém monitorovania PHSR a IÚS UMR Liptov na roky 2023 – 2030*
- *Riadenie zmien*
- *Ex-post evaluácia plnenia stratégií*
- *Riadenie rizík*
- *Akčné plány PHSR a zásobník projektov UMR Liptov*
- *Model koordinácie procesov strategického plánovania na území UMR Liptov*

Finančná časť

obsahujúca najmä nasledujúce časti:

- *Zhodnotenie programového obdobia z EŠIF 2014-2020*
 - *Stav čerpania finančných prostriedkov EŠIF ŽSK*
- *Možnosti a zdroje financovania finančných potrieb Stratégie Liptov 2030*
 - *Komunitárne programy a finančné iniciatívy Európskej únie*
 - *Národné operačné programy*
 - *Prepojenie priorít Programu Slovensko na ŠC Stratégie Liptov 2030.*

Východiskové dokumenty

Vysvetlenia použitých skratiek

Prílohy 1-3

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Ciele ochrany životného prostredia a zdravia stanovené na rôznych úrovniach strategických dokumentov EÚ a SR predstavujú dôležitý podklad pre tvorbu referenčného rámca pre hodnotenie vplyvov Stratégie Liptov 2030. Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, boli preskúmané pre účely tohto materiálu nielen súvisiace stratégie a koncepcie, ale aj dokumenty zaoberajúce sa environmentom a zdravím na európskej úrovni.

Pri návrhu Stratégie Liptov 2030 a následne pri definovaní cieľov boli zohľadnené nasledovné politiky, stratégie, programy a iné dokumenty strategického charakteru:

Medzinárodné dokumenty

- Agenda 2030 OSN pre udržateľný rozvoj / Národné priority implementácie Agendy 2030 (ÚPV II, platný dokument),
- Zdravie pre všetkých – WHO,
- Zdravie 2020 – Európska politika pre všetkých,
- Health4EU – Program v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- Pakt o zručnostiach.

Strategické dokumenty SR

- Partnerská dohoda SR a EÚ 2021-2027 - návrh (MIRRI SR, publikovaný návrh priorít,
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - návrh (MIRRI SR),
- Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018-2030 (MIRRI SR, schválený dokument),
- Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (MDV SR, platný dokument).

Regionálne a miestne strategické dokumenty

- Územný plán Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK, platný dokument),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja na roky 2016 - 2023 Regionálna integrovaná územná stratégia Žilinského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020,
- Strategický dokument rozvoja cestovného ruchu v regióne Liptov na roky 2021-2030.

Odvetvové a sektorové stratégie na národnej úrovni

- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (MH SR, schválený, dokument),
- RIS3 — Stratégia inteligentnej špecializácie,
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (MDV a CR SR, schválený dokument),
- Stratégia nízko-uhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (MŽP SR, schválený dokument),
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (ďalej len "Envirostratégia 2030") Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy (2018) Národný program znižovania emisií (2020),
- Stratégia územného rozvoja — Aktuálne zmeny v oblasti územného rozvoja SR (2019),
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 — 2030,
- Národný program rozvoja duševného zdravia na roky 2019 – 2020,
- Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020,
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionalizovanej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 — 2020,
- Národný program aktívneho stárnutia na roky 2014 — 2019,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020,
- Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 — 2019,
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020,
- Aktualizácia Stratégie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti v Slovenskej republike (2019),
- Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 — 2020.

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

Obstarávateľom strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 je Mesto Liptovský Mikuláš, schvaľujúcim orgánom je Mestské zastupiteľstvo mesta Liptovský Mikuláš a Mestské zastupiteľstvo mesta Ružomberok pre schválenie PHSR jadrových miest (každé pre svoje mesto) a Kooperačná rada UMR pre schválenie IÚS UMR Liptov 2030.

Príslušným orgánom pre proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie je Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „príslušný orgán“). Posudzovanie bolo vykonané podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Posudzovaný návrh strategického dokumentu bol obstaraný Mestom Liptovský Mikuláš.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania navrhovaného strategického dokumentu:

- Prípravné práce, spracovanie strategického dokumentu 01/2022 – 08/2022
- Prerokovanie návrhu strategického dokumentu a proces SEA 09/2022 – 12/2022
- Schvaľovanie návrhu SD rozvoja Liptov 2030 po ukončení procesu SEA.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Mestské zastupiteľstvo Mesta Liptovský Mikuláš,
Mestské zastupiteľstvo Mesta Ružomberok,
Kooperačná rada UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš,
Žilinský samosprávny kraj.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie Mestského zastupiteľstva Mesta Liptovský Mikuláš a
Uznesenie Mestského zastupiteľstva Ružomberok,
Uznesenie Kooperačnej rady UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Stratégia Liptov 2030“ z októbra 2022, bola vypracovaná Mestom Liptovský Mikuláš (RNDr. Mária Lošonská, Mgr. Simona Pelikán) v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

Úplnosť správy o hodnotení bola posudzovaná z hľadiska požiadaviek zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, osobitne prílohy č. 4, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre štruktúru správy o hodnotení strategického dokumentu. Posúdené bolo aj zapracovanie požiadaviek „Rozsahu hodnotenia“ vydaného podľa § 8 citovaného zákona v spolupráci Okresného úradu Liptovský Mikuláš, Odborom starostlivosti o životné prostredie a Mestom Liptovský Mikuláš zo dňa 27.09.2022.

Predložená správa o hodnotení obsahuje 30 strán textu, ktorý je doplnený mapkami a tabuľkami.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 zabezpečil podľa jednotlivých ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov Okresný úrad Liptovský

Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie. Posúdenie strategického dokumentu prebiehalo nasledovne:

✓ *Oznámenie o strategickom dokumente:*

- spracovanie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom Mestom Liptovský Mikuláš 08/2022,
- doručenie oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom na OU LM, OSZP podľa § 5 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov v písomnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát 09/2022,
- zverejnenie oznámenia o strategickom dokumente na webovom sídle MŽP SR na adrese <http://www.enviroportal.sk/sk/eia> (ďalej len „webové sídlo www.enviroportal.sk“) a doručenie podľa § 6 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom, obstarávateľovi, dotknutým obciam dňa 02.09.2022,
- OU LM, OSZP podal informáciu, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente je možné predkladať do 15 dní od jeho zverejnenia, spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať,
- zároveň bola zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov,
- k oznámeniu o strategickom dokumente bolo doručených celkom 7 stanovísk od zainteresovaných subjektov.

✓ *Rozsah hodnotenia strategického dokumentu:*

- určený podľa § 8 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. OU-LM-OSZP-2022/010905-012, zo dňa 27.09.2022,
- zverejnený dňa 27.09.2022 na webovom sídle www.enviroportal.sk,
- k určenému rozsahu hodnotenia neboli doručené žiadne stanoviská, ktoré by vzniesli nové požiadavky na rozsah hodnotenia,
- prehľad špecifických požiadaviek tohto rozsahu hodnotenia s komentárom ich riešenia, prípadne s odkazom na miesto v správe, kde sú riešené je uvedené v odbornom posudku.

✓ *Správa o hodnotení strategického dokumentu a návrh strategického dokumentu:*

- správa o hodnotení strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 bola vypracovaná podľa § 4 ods. 1 a prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov v októbri 2022,
- doručenie správy o hodnotení obstarávateľom 10/2022 na OU LM, OSZP (v tlačenej forme a na elektronickom nosiči dát) spolu s návrhom strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 vrátane príloh,
- dokumenty boli zverejnené dňa 31.10.2022 podľa § 10 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na webovom sídle www.enviroportal.sk,
- OU LM, OSZP podal informáciu, že stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu je možné predkladať do 21 dní od jeho zverejnenia, spolu s adresou, na ktorú ich možno predkladať,
- zároveň bola zverejnená informácia o možnosti uskutočniť konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov.

✓ *Verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu:*

- verejné prerokovanie podľa § 11 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov sa konalo dňa 24.11.2022 o 15:00 hod. v malej zasadacej miestnosti na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši, Štúrova ulica 1989/4, 031 42 Liptovský Mikuláš. Informácia

o uskutočnení verejného prerokovania správy o hodnotení bola zverejnená vyvesením na úradnej tabuli mesta, a Pozvánka č. MsÚ/PEM/56788/JKo zo dňa 09.11.2022 bola rozposlaná prostredníctvom elektronickej pošty dňa 11.11.2022 (príslušný orgán, dotknuté orgány, rezortné orgány, povoľujúce orgány, dotknuté obce a subjekty),

- obstarávateľ vypracoval záznam z verejného prerokovania podľa § 11 ods. 7 zákona, ktorý tvorí súčasť spisovej dokumentácie na OU LM, OSZP,
- k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo doručených celkom 5 stanovísk od dotknutých orgánov štátnej správy, 2 stanoviská verejnosti.

✓ *Doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:*

- nebolo požiadané o doplňujúce informácie podľa § 12 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,

✓ *Odborný posudok k správe o hodnotení strategického dokumentu:*

- OU LM, OSZP určil spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu Ing. Beatu Vaculčíkovú a zároveň oznámil obstarávateľovi určenie odborne spôsobilej osoby na vypracovanie odborného posudku,
- vypracovaný odborný posudok s návrhom záverečného stanoviska podľa § 14 zákona bol doručený na OU, OSZP v lehote stanovenej zákonom o posudzovaní vplyvov.

✓ *Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu:*

- OU LM, OSZP vypracoval podľa § 14 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov toto záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu v termíne do 15 dní od doručenia odborného posudku.

Podľa § 13 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov určil OU LM, OSZP listom č. OU-LM-OSZP-2022/010905-027, zo dňa 30.11.2022 za spracovateľa odborného posudku strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 s regionálnym dosahom Ing. Beatu Vaculčíkovú zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky MZP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 423/2006-OPV.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval odborný posudok a návrh záverečného stanoviska na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu, samotného návrhu strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030, vlastných poznatkov, konzultácií s obstarávateľom a spracovateľom strategického dokumentu, záznamu z verejného prerokovania navrhovaného strategického dokumentu a konštatoval, že správa o hodnotení vypracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov obsahuje dostatočné informácie o strategickom dokumente, navrhovanej stratégii, cieľoch, opatreniach a typových aktivitách; pričom závažnejšie nedostatky neboli identifikované.

V odbornom posudku bola vyhodnotená úplnosť správy o hodnotení strategického dokumentu, stanoviská podľa § 12 zákona, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia, úplnosť vstupných informácií, varianty riešenia strategického dokumentu a návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.

Odborný posudok obsahuje aj návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

V návrhu záverečného stanoviska odborne spôsobilá osoba odporúča prijatie strategického dokumentu „Stratégia Liptov 2030“ za dodržania podmienok uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu

strategického dokumentu“ s tým, že ak jednotlivé typové aktivity / zámery vyplývajúce z návrhu uvedeného strategického dokumentu budú podliehať procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona, bude potrebné ich vykonať pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie rozposlal návrh strategického dokumentu, ktorým je dokumentácia „Stratégia Liptov 2030“ a správu o hodnotení vplyvov na životné prostredie tohto strategického dokumentu listom č. OU-LM-OSZP-2022/010905-016 (017) zo dňa 30.10.2022 na zaujatie stanoviska dotknutým orgánom a dotknutým obciam a zároveň ho zverejnil na webovom sídle ministerstva <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/strategicky-dokument-rozvoja-liptov-2030>.

Stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu a k návrhu strategického dokumentu posudzovanému podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bolo podľa informácie zverejnenej na webovom sídle www.enviroportal.sk možné predkladať najneskôr do 21 dní od zverejnenia správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu na adresu: Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Vrbovská 1993, 031 01 Liptovský Mikuláš.

Podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov k správe o hodnotení strategického dokumentu bolo do termínu spracovania posudku a návrhu záverečného stanoviska na OU Liptovský Mikuláš, OSZP celkovo doručených 5 písomných stanovísk od orgánov štátnej správy a 2 stanoviská verejnosti. Doručené stanoviská k správe o hodnotení strategického dokumentu boli taktiež vyhodnotené v odbornom posudku podľa § 13 zákona o posudzovaní vplyvov. Kurzívou pod stanoviskami je uvedené ich vyhodnotenie.

6.1 Krajský pamiatkový úrad Žilina (list č. KPUZA-2022/18440-5/93031/KUL zo dňa 07.11.2022)

Krajský pamiatkový úrad Žilina predloženú Správu posúdil a uvádza, že v oblasti záujmov chránených pamiatkovým zákonom je z hľadiska priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie dotknutá aj oblasť ochrany pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva.

V Správe sú prezentované v časti I. Základné údaje o obstarávateľovi a v časti II. Základné údaje o posudzovanom dokumente, vrátane obsahu a hlavných cieľoch strategického dokumentu. Dokument je posudzovaný v zmysle § 4, ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v platnom znení a je spracovaný ako rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so zákonom 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

V Správe sa uvádza: „Strategický dokument rešpektuje zásady zachovania kultúrnych a historických hodnôt a je v súlade s koncepcným dokumentom Ministerstva kultúry SR - Stratégia ochrany pamiatkového fondu na roky 2017 – 2022. Riadi sa platnou legislatívou na úseku ochrany pamiatkového fondu – zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších zmien a doplnkov (zákonom č. 479/2005 Z. z., zákonom č. 208/2009 Z. z., zákonom č. 262/2011 Z. z., zákonom č. 180/2013 Z. z., zákonom č. 104/2014 Z. z., zákonom č. 282/2015 Z. z., zákonom č. 376/2015 Z. z. a zákonom č. 125/2016 Z. z.), tzv. pamiatkový zákon a Deklaráciou Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane kultúrneho dedičstva č. 1292 z 28. 2. 2001“.

Správa zároveň konštatuje, že, Strategický dokument bude zohľadňovať všetky námietky, pripomienky a stanoviská dotknutých orgánov doručené v príslušnej lehote

na Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, mimo iných i stanovisko Krajského pamiatkového úradu Žilina. Správa obsahuje analytickú časť, strategicko-programovú časť a realizačno-finančnú časť.

V časti III. Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia, bod 1.2 Obyvateľstvo, jeho kvality, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia, odsek 1.3.7 Kultúrohistorické hodnoty: sú údaje o pamiatkovom fonde nachádzajúcom sa v riešenom území uvádzané v značne redukovanom rozsahu s konštatovaním, že „žiadna kultúrna ani historická pamiatka nie je v strete s realizáciou zámeru“.

V riešenom území, v zastavanom území dvoch miest a šiestnástich obcí, i mimo zastavané územie, sa nachádza pamiatkový fond evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. Pamiatkový fond je súbor hnutelných a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov za národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Okrem uvedeného fondu sa na riešenom území nachádzajú ďalšie objekty kultúrneho dedičstva reprezentujúce kultúrnu krajinu a pamätihodnosti obcí. Tieto spolu s pamiatkovým fondom, definovaným v pamiatkovom zákone, tvoria významnú zložku sídiel a krajiny regiónu Liptova a mali by byť zaradené do údajov uvádzaných v bode 1.2 Správy a posudzované v rámci predloženého dokumentu.

Stratégia sa v rámci svojich priorít a cieľov zameriava na ochranu a zamedzenie degradácie prírodného dedičstva. Stratégia pri definovaní cieľov a opatrení prihliada na záujmy ochrany prírody na možné dopady na chránené územia. Pamiatkový fond ako súčasť životného prostredia dokumentácia ignoruje.

V časti IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia je uvedené: Stratégia Liptov 2030 obsahuje súbor konkrétnych opatrení, ktorých implementáciou je možné predpokladať neutrálne alebo pozitívne priame ako aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení. V dokumente sú formulované samostatné priority a strategické ciele, ktoré sú prioritne (alebo sekundárne) zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia, napr.: Priorita 2. Životné prostredie, 2.1 Podporovať udržateľné riadenie architektonického a územného rozvoja miest a obcí na princípoch participácie verejnosti a ochranu pamiatkového fondu. V dokumentácii absentujú konkrétne riešenia týkajúce sa ochrany pamiatkového fondu, resp. kultúrneho dedičstva.

V časti V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie, sa Stratégia v rámci svojich priorít a cieľov zameriava na ochranu a zamedzenie degradácie prírodného dedičstva. Stratégia pri definovaní cieľov a opatrení prihliada na záujmy ochrany prírody možné dopady na chránené územia. Realizované aktivity v rámci implementácie strategického dokumentu budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti ochrany prírody a krajiny, oblasť ochrany pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva z hľadiska hodnotenia rizík a posúdenie možných vplyvov činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, vrátane návrhu opatrení na zmiernenie prípadných nepriaznivých vplyvov, dokumentácia neposudzuje.

V zmysle § 44a pamiatkového zákona záväzné stanoviská vydané podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa ich vydania strácajú platnosť, ak nedošlo k ich použitiu na účel, pre ktorý sú určené.

Krajský pamiatkový úrad Žilina toto záväzné stanovisko vydal z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a je záväzným stanoviskom pre konanie podľa

zákona č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Toto záväzné stanovisko nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

Na základe uvedených skutočností z pohľadu záujmov chránených pamiatkovým zákonom nepožadujeme, aby predložené oznámenie o strategickom dokumente bolo posudzované v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, poukazuje na absenciu konkrétnych riešení na ochranu pamiatkového fondu. Uvedené konštatovanie je z hľadiska posudzovania vplyvov na životné prostredie Stratégie irelevantné, nakoľko sa v správe uvádza „žiadna kultúrna ani historická pamiatka nie je v strete s realizáciou zámeru“. Detailnejšie riešenie pamiatkového fondu ponechávame na riešenie v rámci implementácie SD.*

6.2 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Liptovskom Mikuláši (list č. 2022/8226/254-MUDr. Hudák zo dňa 07.11.2022)

S podaním návrhu žiadateľa Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vrbická 1993, Liptovský Mikuláš, na schválenie návrhu Správy o hodnotení strategického dokumentu Strategický dokument rozvoja Liptov 2030 – Integrovaná územná stratégia pre územie udržateľného mestského rozvoja Ružomberok-Liptovský Mikuláš zahŕňajúci Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030 a Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Ružomberok do roku 2030, s ú h l a s í .

V dokumente sú formulované samostatné priority a strategické ciele, ktoré sú prioritne (alebo sekundárne) zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia, napr.:

Priorita 2. Životné prostredie

- 2.1 Podporovať udržateľné riadenie architektonického a územného rozvoja miest a obcí na princípoch participácie verejnosti
- 2.2 Podporovať adaptáciu sídiel a krajiny na dopady zmeny klímy
- 2.3 Zabezpečovať ochranu prírodných hodnôt (biodiverzity, vody, pôdy a ekosystémov)
- 2.4 Zlepšovať kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov
- 2.5 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky a nakladanie s odpadom.

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Schválenie Stratégie Liptov 2030 nebude mať negatívny vplyv na hygienické a spoločenské pomery. Strategický dokument vytvára predpoklady pre zvýšenie kvality života obyvateľov a pozostáva z priorít a strategických cieľov podporujúcich zlepšenie kvality života, napr.:

Priorita 1. Vzdelávanie, ekonomika a inovácie

- 1.2 Vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj kreativity a talentu u detí a mládeže a podporovať ich zdravý životný štýl

Priorita 2. Životné prostredie

- 2.2 Podporovať adaptáciu sídiel a krajiny na dopady zmeny klímy
- 2.3 Zabezpečovať ochranu prírodných hodnôt (biodiverzity, vody, pôdy a ekosystémov)

- 2.4 Zlepšovať kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov
- 2.5 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky a zlepšovať nakladanie s odpadom

Priorita 4. Sociálna stabilita

- 4.1 Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne sociálne služby
- 4.2 Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti
- 4.3 Vytvárať zodpovedajúce podmienky pre bývanie pre všetky skupiny obyvateľov
- 4.4 Zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov a zlepšovať ochranu ich života, zdravia a majetku

Priorita 5. Identita a sebestačnosť

- 5.2 Vytvárať podmienky pre aktívne športové vyžitie všetkých občanov a podporovať rozvoj športových tradícií regiónu.

Realizáciou navrhnutých opatrení v jednotlivých sektoroch a oblastiach sa očakávajú všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.*

6.3 Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna správa odpadového hospodárstva (list č. OU-RK-OSZP-2022/010830-002/Mc zo dňa 8.11.2022)

K správe o hodnotení strategického dokumentu „Strategický dokument rozvoja Liptov 2030 – Integrovaná územná stratégia pre územie udržateľného mestského rozvoja Ružomberok - Liptovský Mikuláš zahŕňajúci Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030 a Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Ružomberok do roku 2030“ obstarávateľa Mesto Liptovský Mikuláš z hľadiska odpadového hospodárstva nemáme pripomienky.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné a bez pripomienok.*

6.4 Liptovská vodárenská spoločnosť, a. s. (list č. 12011/2022/ES zo dňa 16.11.2022)

Po preštudovaní správy hodnotení strategického dokumentu k nej poskytujeme za našu spoločnosť nasledujúce stanovisko:

1. Nesúhlasíme s tvrdením, uvedeným na strane 19, bod 1.4.2 Znečistenie vôd, že „povrchové vody Váhu v jeho hornom úseku sú znečisťované odpadovými vodami z ČOV prevádzkované Liptovskou vodárenskou spoločnosťou a. s. Liptovský Mikuláš“. LVS, a. s. Liptovský Mikuláš nie je zdrojom znečistenia a do tokov nevypúšťa odpadové vody, ale vody vyčistené v čistiarnach odpadových vôd v kvalite danej platnou legislatívou a príslušnými rozhodnutiami.
2. Do správy žiadame doplniť informáciu o ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Demänovská Dolina a Prosiek.
3. Samotný strategický dokument žiadame upraviť v zmysle pripomienok z nášho stanoviska č. 10327/2022/ES zo dňa 13.09.2022.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, vznesené pripomienky sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.*

6.5 Mesto Liptovský Mikuláš (list č. MsÚ-ŽP/2022/501-04/MLo zo dňa 25.11.2022)

Mesto Liptovský Mikuláš Vám vyjadrenie k Strategickému dokumentu územia UMR RK-LM na roky 2022-2030 (LIPTOV 2030) v procese environmentálneho posudzovania v etape Správy o hodnotení strategického dokumentu.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, požiadavky sú zamerané na doplnenie strategicko-programovej časti SD. Rešpektovanie predmetného vyjadrenia je zapracovaná do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.*

6.6 **Mondi SCP, a. s.** (list č. S-SCP-2022-00344 zo dňa 21.11.2022)

K návrhu strategického dokumentu: „Strategický dokument rozvoja Liptov 2030 – Integrovaná územná stratégia pre územie udržateľného mestského rozvoja Ružomberok-Liptovský Mikuláš zahŕňajúci Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Liptovský Mikuláš do roku 2030 a Program sociálneho a hospodárskeho rozvoja mesta Ružomberok do roku 2030“ (ďalej ako „Dokument“) predkladáme nasledovné stanovisko a pripomienky:

1. V Strategicko – programovej časti, v opatrení 2.5.3 Podporovať zhodnocovanie odpadov v súlade s EÚ legislatívou (strana: bez označenia, 23. strana Strategicko – programovej časti), žiadame doplniť text opatrenia: „-*prehodnotiť vylúčenie možnosti vybudovania spaľovni odpadu v územných plánoch oboch miest*“.

Odôvodnenie:

V Analytickej časti k Dokumentu (Kapitola 4. ZÁVERY ZA TEMATICKÉ A ÚZEMNÉ STRETNUTIA S ODBORNOU VEREJNOSŤOU) bol v tematickej oblasti Životné prostredie identifikovaný problém spočívajúci vo vylúčení možnosti vybudovania spaľovni odpadu v katastroch jadrových miest zakotvenom v územných plánoch. V nadväznosti na identifikovaný problém chýba návrh adekvátneho opatrenia. Skutočnosť, že územné plány oboch miest obmedzujú zhodnocovanie odpadov je v rozpore s PHSR ŽSK 2021+, ktorého strategicko-programová časť vyslovene definuje opatrenie 2.1.2 s relevanciou pre celé územie ŽSK: „*podpora budovania regionálnych centier zhodnocovania odpadu (vrátane zariadení na energetické a materiálové zhodnocovanie)*“. Identifikovaný problém a rozpor s nadradeným strategickým dokumentom by mal mať adekvátny návrh opatrenia. Navyše v prípade mesta Ružomberok je práve vhodné využiť synergetický efekt potreby regiónu a silného potenciálu existujúcej celulózo-papierenskej výroby (tak pri spracovaní odpadov ako aj pri výrobe a spotrebe tepla). Potenciál existujúcej výroby celulózy a papiera výhľadovo umožňuje efektívne inštalácie technológií na efektívne zhodnocovanie odpadov a využitie získaného tepla pri energetickom zhodnocovaní odpadov pri dodržaní environmentálnych opatrení.

2. V Strategicko – programovej časti, v opatrení 3.1.1 Priebežne obnovovať, modernizovať a budovať miestne komunikácie a dopravnú infraštruktúru tak, aby podporovala udržateľný rozvoj sídiel (strana: bez označenia, 26. strana Strategicko – programovej časti) text opatrenia „- *vypracovať a aktualizovať Generel dopravy miest a centier turizmu, aby bol v súlade s Plánom udržateľnej mobility Žilinského samosprávneho kraja a príslušné dopravno-plánovacie dokumenty*“ žiadame vypustiť a nahradiť ho nasledovným textom: „- *vypracovať a aktualizovať Generel dopravy miest a centier turizmu a príslušné dopravno-plánovacie a územnoplánovacie dokumenty tak, aby boli v súlade s aktuálnymi územnoplánovacími a strategickými dokumentami SR a územným plánom vyššieho územného celku*“.

Odôvodnenie:

Pripomienkovaný text opatrenia sa odkazuje na Plán udržateľnej mobility Žilinského samosprávneho kraja, ktorý v časti týkajúcej sa rýchlostnej komunikácie R1 popiera jej

vybudovanie a je v rozpore s KURS a ďalšími strategickými a legislatívnymi dokumentami SR a je v rozpore s deklarovaným záujmom mesta Ružomberok na vybudovaní rýchlostnej cesty R1.

Popretie významu prepojenia Ružomberok – Banská Bystrica prostredníctvom R1 odkazom na Stratégiu udržateľného rozvoja dopravy a mobility ŽSK je v rozpore:

- s deklarovanými záujmami mesta Ružomberok a okolitých obcí na vybudovaní R1,
- so strategickými dokumentami SR (Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon, Nový projekt výstavby diaľnic a rýchlostných ciest, Doplnok č. 1, Závazná časť Koncepcie územného rozvoja Slovenskej republiky, Zmeny a doplnky č. 1, Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry do roku 2020, Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030),
- s dokumentami európskeho významu (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013, Dohovoru AGR),
- s Harmonogramom prípravy projektov CI 2022 (NDS),
- so záujmami Mondi SCP, a. s. (pre podnik a aj pre región je kľúčové, aby bolo zabezpečené adekvátne dopravné napojenie okresu Ružomberok – čo umožní podniku zabezpečiť stabilný a včasný prísun výrobných surovín a materiálov a schopnosť zabezpečiť dodávky hotových výrobkov v režime „just in time“, jedná sa o podstatný faktor, ktorý ovplyvňuje budúce investície a rozvoj podniku, jeho konkurencieschopnosť a jeho hospodársky rast ako aj hospodársky rast regiónu).

Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility ŽSK nerešpektuje vyššie uvedené dokumenty a nemožno v tomto smere na ňu odkazovať. Na túto skutočnosť poukázalo aj mesto Ružomberok pri poslednom verejnom prerokovaní pripravovaného konceptu ÚPN VÚC ŽSK.

- *Vyhodnotenie: stanovisko je kladné, vznesené pripomienky sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“.*

6.7 Juraj Lipka, Smetanova 16,036 08 Martin (list zo dňa 23.11.2022)

V súlade s § 12 ods. 1 a ods. 2 v spojení s 11 ods. 1 EIA zákona, si Vám ja, dolupodpísaný, Juraj Lipka, nar. 8.4.1974, trvale bytom Smetanova 16, 036 08 Martin-Priekopa, dovoľujem zaslať svoje stanovisko k (i) strategickému dokumentu a (ii) k správe.

Toto svoje stanovisko zasielam súčasne (i) elektronicky a (ii) tiež v listinnej podobe poštou Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie.

A. MOJE NÁVRHY

Navrhujem, aby:

1. v súlade so všeobecnou zásadou materiálnej pravdy, § 9 ods. 7 a ods. 8 v spojení s § 12 ods. 4 a ods. 5 EIA zákona Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej „príslušný orgán“) vrátil Mestu Liptovský Mikuláš ako obstarávateľovi (ďalej „obstarávateľ“) oznámenie o strategickom dokumente a požiadal Mesto Liptovský Mikuláš v súčinnosti so Žilinským samosprávnym krajom (ďalej „ŽSK“) o poskytnutie dodatočných informácií: tak, aby:
 - (i) obsahovalo reálne, relevantné a materiálne údaje uvedené v prílohe č. 2, II. kapitole, 3. až 7. bode a III. kapitole, 3. až 6. bode EIA zákona, predovšetkým vplyvy na dotknuté chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000),

národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie); a

- (ii) úplnú mapovú a inú grafickú dokumentáciu spolu so slovným popisom týkajúcu sa jednotlivých opatrení a typových aktivít určených na dosiahnutie špecifických cieľov a opatrení v rámci týchto špecifických cieľov a tým aj strategických cieľov strategického dokumentu, predovšetkým mapovú a inú grafickú dokumentáciu a dostatočne presný slovný popis Vážskej cyklomagistrály v dotknutom území Liptova, napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu, v súlade s prílohou č. 2, V. kapitolou „Doplňujúce údaje“, 1. bodom EIA zákona, keď má byť výstavbou Vážskej cyklomagistrály splnený „Strategický cieľ 3: Budovať a udržiavať infraštruktúru podporujúcu udržateľnú mobilitu, energetickú efektívnosť a technickú vybavenosť zlepšujúcu kvalitu života“ a „Špecifický cieľ 3.1: Zabezpečovať udržateľnú mobilitu v sídlach aj medzi nimi“ a „Opatrenie 3.1.4 Zvyšovať záujem o nemotorovú cyklistickú dopravu rozširovaním hlavnej a doplnkovej infraštruktúry“;
- 2. po riadnom doplnení oznámenia o strategickom dokumente obstarávateľom v súlade s mojim návrhom uvedeným v 1. bode vyššie príslušný orgán v súlade so všeobecnou zásadou materiálnej pravdy a v súlade s § 9 ods. 7 v spojení s § 9 ods. 1 a § 8 ods. 3 EIA zákona vrátil neúplnú správu bez zbytočného odkladu, najneskôr však do piatich pracovných dní od jej doručenia, obstarávateľovi na doplnenie, a určil rozsah jej doplnenia podľa mnou navrhnutého návrhu uvedeného vyššie v 1. bode, t.j. určil vyhodnotenie vplyvov Vážskej cyklomagistrály ako strategickej a kostrovej cyklotrasy a teda kľúčového opatrenia na dosiahnutie „Špecifického cieľa: 3.1 Zabezpečovať udržateľnú mobilitu v sídlach aj medzi nimi“;
 - 3. predložil takto upravené oznámenie o strategickom dokumente i správu na opätovné stanovisko dotknutej verejnosti podľa § 12 ods. 2 EIA zákona a dotknutým orgánom podľa § 12 ods. 1 EIA zákona, predovšetkým orgánom ochrany prírody a krajiny v súlade s § 12 ods. 1 EIA zákona v spojení s § 28 ods. 5 ZoPaK;
 - 4. v súlade s § 28 ods. 5 ZoPaK v spojení s § 4 ods. 3 EIA zákona inicioval primerané hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany, a to minimálne v rozsahu, v akom strategický dokument obsahuje ako typovú aktivitu na splnenie vyššie uvedeného strategického cieľa 3 a špecifického cieľa 3.1 a. opatrenia 3.1.4 projekt Vážskej cyklomagistrály.

B. Odôvodnenie mojich návrhov

1. Strategický dokument a oznámenie o strategickom dokumente

ŽSK prevádzkuje webovú stránku www.hrajzakraj.sk, na ktorej verejnosť informuje o viacerých opatreniach slúžiacich na dosiahnutie cieľov uvedených vo svojom strategickom dokumente „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+ „PHSR ŽSK 2021+“).

Aj autori strategického dokumentu vychádzali pre zmapovanie súčasných trendov rozvoja územia UMR Liptov rovnako ako pri SWOT analýze práve zo spracovanej analytickej časti v PHSR ŽSK 2021+.

Jedným zo základných opatrení je aj vybudovanie cyklotrás na území Žilinského kraja. Konkrétne ŽSK na webovej stránke www.hrajzakraj.sk uvádza:

„Nízkoemisná a ekologická doprava, ktorá turistov i domácich prevedie krásami regiónov. Žilinská župa má jasnú predstavu o vlastnej cyklistickej sieti v budúcnosti.

Jej kostru tvorí projekt Vážskej cyklotrasy v dĺžke 160 km, ktorá prechádza celým krajom a prepája jeho regióny. V súčasnosti je z nej postavených približne 30 km. Župa má aktuálne rozpracovaných ďalších 44 úsekov cyklotrás v dĺžke 215 km, pričom niektoré sú súčasťou práve Vážskej cyklotrasy. Odhadované investície na tieto projekty predstavujú 60 mil. eur. Po dokončení bude celoslovenský projekt Vážska cyklotrasa merať viac ako 400 km a spája štyri slovenské kraje.“

Dôkaz: webový snímok stránky www.hrajzakraj.sk.

Z vyššie uvedeného je evidentné, že ŽSK chce dosiahnuť vyššie uvedený špecifický cieľ práve a predovšetkým vybudovaním Vážskej cyklomagistrály, a to predovšetkým na pobrežných pozemkoch rieky Váh. Ide o túto prioritnú oblasť, strategický cieľ a špecifický cieľ uvedený v strategickom dokumente PHSR ŽSK2021+:

„PRIORITNÁ OBLASŤ 3. INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický cieľ 3. INFRAŠTRUKTÚRA PODPORUJÚCA UDRŽATELNU MOBILITU A TECHNICKÁ VYBAVENOSŤ ZLEPŠUJÚCA KVALITU ŽIVOTA.

Špecifický cieľ: 3.2 Zvýšiť atraktivitu nízko emisnej cestnej dopravy a nemotorovej dopravy

Požadovaná zmena: V kontexte zníženia emisií sa v ŽSK zvýši podiel zastúpenia osobných, nákladných vozidiel a vozidiel verejnej prepravy osôb s alternatívnou trakciou, ktoré nahradia klasické vozidlá poháňané spaľovacím motorom. V uvedenej kategórii zmien regionálna a mestská samospráva dosiahne požadovaný stav formou preferencie nízko/bez emisných vozidiel vo verejnej hromadnej preprave osôb, prostredníctvom podpory lokalizácie servisnej vybavenosti pre elektromobilitu, formou vytvárania priaznivých podmienok pre vznik a spôsob fungovania nízko/bez emisných zón v osídlení. Do kategórie bezemisnej dopravy je zaradená i cyklistická a pešia doprava, ktorej podpora v ŽSK bude pokračovať prostredníctvom podpory výstavby cyklistických a cyklistických/peších komunikácií. Ako najefektívnejšie príspevky cyklistickej dopravy k poklesu produkcie emisií uhlíka je možné zaradiť intervencie do výstavby cyklistických komunikácií v mestských aglomeráciách a cykloturistických trás v extraviláne.“

Tento špecifický cieľ má byť dosiahnutý predovšetkým týmto opatrením PHSR ŽSK 2021+ :

„Opatrenie 3.2.3 Prioritne rozvíjať infraštruktúru nemotorovej dopravy podporujúcu funkčnosť prevádzkovania IDS a kostrovú cyklistickú infraštruktúru ŽSK.

Typové aktivity opatrenia: - Podporovať a realizovať cyklistické, cyklistické/pešie komunikácie: -Podporovať a realizovať doplnkovú vybavenosť cyklistických komunikácií (odpočívadlá a odstavné zariadenia, nabíjacie stanice pre e-biky, servisné centrá, dopravné značenie, informačný systém);“

Obstarávateľ sa vo svojom strategickom dokumente a v oznámení o tomto strategickom dokumente o Vážskej cyklomagistrále na dotknutom území regiónu Liptov zmieňuje. Zobrazenie tejto cyklomagistrály a jej slovný popis je však neúplné a nedostatočné.

Vyhodnotenie predpokladaného vplyvu Vážskej cyklomagistrály na životné prostredie v správe úplne absentuje.

Z právneho hľadiska a z hľadiska posudzovania vplyvu tohto strategického dokumentu je porušením povinnosti ŽSK a tým pádom bohužiaľ aj porušením povinností obstarávateľa poskytnúť príslušnému orgánu všetky relevantné informácie a údaje tak, aby mohol byť reálne posúdený vplyv strategického dokumentu na životné prostredie, predovšetkým na lokality NATURA 2000, v súlade so zásadou materiálnej pravdy a takisto v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti podľa § 13 zákona o ŽP.

Keďže však podľa základných zásad EIA zákona a takisto podľa jeho jednotlivých ustanovení je príslušný orgán povinný riadne a úplne vyhodnotiť vplyv strategického dokumentu na životné prostredie, musí príslušný orgán aj nevyhnutne od obstarávateľa požadovať poskytnutie doplňujúcich informácií týkajúcich sa strategického dokumentu a samotnej správy v súlade s týmto mojim stanoviskom a v súlade s § 9 ods. 8 a § 12 ods. 4 a ods. 5 v spojení s § 2 písm. b) a § 3 písm. b) EIA zákona.

Riadne vyhodnotenie vplyvu Vážskej cyklomagistrály na životné prostredie je pritom nevyhnutné už a práve pri vyhodnotení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie tak, aby mohli byť reálne vyhodnotené celkové kumulatívne dopady celej cyklotrasy na životné prostredie a na všetky dotknuté lokality NATURA 2000. Je totiž veľmi pravdepodobné, že celková navrhovaná zabratá poľnohospodárska a lesná pôda, navrhovaný masívny výrub predovšetkým pobrežných stromov a drevín, ťažké stavebné práce na pobrežných pozemkoch, použitie vodo-nepriepustného asfaltovo-betónového povrchu a negatívny vplyv na životnú pohodu miestneho obyvateľstva dotknutého výstavbou a prevádzkou tejto cyklotrasy sa môžu v skutočnosti ukázať ako Významne negatívne vplyvy na životné prostredie úplne prevyšujúce akékoľvek možné pozitívne vplyvy Vážskej cyklomagistrály na účely aktívneho cestovného ruchu.

2. Správa

Spracovateľ správy opisuje na str. 21 a str. 22 správy potenciálne environmentálne problémy takto:

„4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu:

Vplyvy na životné prostredie:

Pri strategických cieľoch, ktorých napĺňanie bude sprevádzané realizáciou niektorých aktivít a opatrení, existujúcich a nových, možno očakávať, že bude dochádzať k určitým zásahom alebo ovplyvňovaniu priestoru, georeliéfu, prvkov krajiny štruktúry, kultúrno-historických hodnôt, k ovplyvňovaniu obyvateľstva, jeho aktivít, zdravotného stavu, pohody, rastlínstva a živočíšstva, a to v podobe priamych aj nepriamych vplyvov rôzneho charakteru, rozsahu a dopadu (negatívne aj pozitívne vplyvy). Konkrétne vplyvy budú závisieť od charakteru jednotlivých aktivít, od miesta ich realizácie, od spôsobu ich vykonávania, od použitých postupov a technológií, od kumulatívneho spolupôsobenia s inými aktivitami pod. Negatívne vplyvy bude možné eliminovať dôsledným uplatnením požadovaných postupov projektovej prípravy, posudzovania a povoľovania aktivít, zohľadňovaním podmienok územia, integrovaným prístupom, aplikáciou účelných minimalizačných opatrení, uplatňovaním najnovších technológií, dodržiavaním príslušných predpisov a pod. Možno predpokladať, že napĺňanie strategických cieľov dokumentu v prípade ich správnej realizácie, za rešpektovania legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia a zdravia, bude sprevádzané rozvojom

a zvyšovaním kvality bývania, práce, školstva občianskej vybavenosti a služieb, zvyšovaním zamestnanosti, príležitostí a možností, znižovaním negatívnych spoločenských javov, zlepšovaním zdravotného stavu, zvyšovaním životnej úrovne, kvality života a pohody obyvateľstva a návštevníkov mesta, prevažne pozitívnym dopadom na zložky životného prostredia, krajinu, prírodné zdroje a obyvateľstvo, - mnohé navrhované aktivity a opatrenia sú konkrétne zamerané na posilnenie starostlivosti o územie a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Z hľadiska priamych a nepriamych vplyvov na charakteristiku životného prostredia riešeného územia je dotknutá aj oblasť ochrany pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva v zmysle potenciálnej existencie nateraz neznámych archeologických nálezísk, resp. lokalít. Nakoľko na riešenom území sa doteraz nevykonával systematický archeologický výskum, nie je možné vylúčiť, že sa tam pri stavebnej aj inej činnosti môžu vyskytnúť nepredvídané archeologické nálezy a situácie.

Vplyvy na obyvateľstvo

Dotknuté obyvateľstvo nebude v súvislosti s realizáciou strategického dokumentu priamo dotknuté. Možno predpokladať, že napĺňanie navrhovanej stratégie a cieľov dokumentu pri dodržaní princípov trvalo udržateľného rozvoja bude sprevádzané skôr zlepšovaním zdravotného stavu a pohody obyvateľstva, kvality a dĺžky života.

Návrh a schválenie stratégie nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na územie, naopak, predpokladáme, že úspešná implementácia stratégie bude mať pozitívny vplyv na ochranu prírody, ochranu biodiverzity a chránené územia.“

Spracovateľ správy potom na str. 22 a str. 23 správy vyhodnocuje predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a vplyvy na zdravie takto:

„5. Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu:

V rámci vypracovania správy o hodnotení a identifikácie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, neboli identifikované vplyvy, ktoré by presahovali hranice územia UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš a štátne hranice.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvov strategického dokumentu vrátane zdravia

1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne):
Stratégia Liptov 2030 obsahuje súbor konkrétnych opatrení, ktorých implementáciou je možné predpokladať neutrálne alebo pozitívne priame ako aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení. V dokumente sú formulované samostatné priority a strategické ciele, ktoré sú prioritne (alebo sekundárne) zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia, napr.:

Priorita 2. Životné prostredie

- 2.1 Podporovať udržateľné riadenie architektonického a územného rozvoja miest a obcí na princípoch participácie verejnosti a ochranu pamiatkového fondu
- 2.2 Podporovať adaptáciu sídiel a krajiny na dopady zmeny klímy

- 2.3 Zabezpečovať ochranu prírodných hodnôt (biodiverzity, vody, pôdy a ekosystémov).
- 2.4 Zlepšovať kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov
- 2.5 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky a zlepšovať nakladanie s odpadom
- 2.6 Rozvíjať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu a zvyšovať environmentálne povedomie občanov.

Priorita 3. Infraštruktúra

- 3.1 Zabezpečovať udržateľnú mobilitu v sídlach aj medzi nimi
- 3.2 Zlepšovať dostupnosť energetickej infraštruktúry

Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle Zákona č 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie Stratégie Liptov 2030 je určité riziko zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

Schválenie Stratégie Liptov 2030 nebude mať negatívny vplyv na hygienické a spoločenské pomery. Strategický dokument vytvára predpoklady pre zvýšenie kvality života obyvateľov a pozostáva z priorit a strategických cieľov podporujúcich zlepšenie kvality života, napr.:

Priorita 1. Vzdelávanie, ekonomika a inovácie

- 1.2 Vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj kreativity a talentu u detí a mládeže a podporovať ich zdravý životný štýl.

Priorita 2. Životné prostredie

- 2.2 Podporovať adaptáciu sídiel a krajiny na dopady zmeny klímy
- 2.3 Zabezpečovať ochranu prírodných hodnôt (biodiverzity, vody, pôdy a ekosystémov)
- 2.4 Zlepšovať kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov.
- 2.5 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a cirkulárnej ekonomiky a zlepšovať nakladanie s odpadom

Priorita 4. Sociálna stabilita

- 4.1 Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne sociálne služby
- 4.2 Zabezpečovať moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti.
- 4.3 Vytvárať zodpovedajúce podmienky pre bývanie pre všetky skupiny obyvateľov
- 4.4 Zvyšovať bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov a zlepšovať ochranu ich života, zdravia a majetku

Priorita 5. Identita a sebestačnosť

Vytvárať podmienky pre aktívne športové vyžitie všetkých občanov a podporovať rozvoj športových tradícií regiónu.

Realizáciou navrhnutých opatrení v jednotlivých sektoroch a oblastiach sa očakávajú všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.“

3. Vyhodnotenie vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie v správe

Vyššie citované časti správy tak obsahujú tieto tri závery spracovateľa správy o predpokladaných vplyvoch implementácie súboru konkrétnych opatrení strategického dokumentu:

- a) neutrálne alebo pozitívne priame ako aj nepriame vplyvy na životné prostredie;
- b) žiadny negatívny vplyv na hygienické a spoločenské pomery; a
- c) všeobecne prospešné dopady alebo dopady bez negatívneho následku na zdravie obyvateľstva a kvalitu jeho života.

Nakoľko hodnotenie rizík a posúdenie možných vplyvov činnosti nepreukázalo podľa názoru spracovateľa správy významné negatívne vplyvy na životné prostredie vrátane zdravia, spracovateľ dospel k záveru, že návrh opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu alebo kompenzáciu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie nie je potrebný.

Spracovateľ správy si však protirečí, pretože súčasne v tej istej V. časti správy na str. 24 uvádza, že pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie Stratégie Liptov 2030 je určité riziko zásahu do životného prostredia.

Spracovateľ správy sa však bez ďalšieho vysvetlenia spolieha na to, že toto riziko zásahu do životného prostredia „...bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa Zákona č 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.“

V tejto súvislosti tiež správa obsahuje informáciu o tom, že „...realizované aktivity v rámci implementácie strategického dokumentu budú realizované v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti ochrany prírody a krajiny, t.j. aj v súlade so stupňom ochrany dotknutého územia.“

4. Absencia opisu metodologického postupu vyhodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie v správe

Správa bohužiaľ neobsahuje žiadny metodologický popis zásadu a postupu hodnotenia strategického dokumentu. Ako dotknutá verejnosť tak nie som schopný pochopiť a teda ani skontrolovať, na základe akých myšlienkových postupov a na základe akých dôkazov dospel autor správy k záverom, ktoré predkladá.

Hodnotiace úsudky autora správy a z neho vyplývajúce právne závery pre príslušný orgán totiž nemožno založiť len na domnienke, na nejakých predpokladoch, ktoré spracovateľ nepodložil žiadnymi relevantnými faktami.

Ak ako zástupca dotknutej verejnosti predkladám informácie o konkrétnej typovej aktivite, ktoré prinášajú nové poznatky a tieto nové poznatky spôsobujú významné negatívne vyhodnotenie vplyvu danej typovej aktivity na životné prostredie, vrátane lokalít NATURA 2000, musí to spracovateľ vziať do úvahy. Následne sa to tak musí aj nevyhnutne odraziť na vyhodnotení vplyvu daného opatrenia a tým aj špecifického cieľa a teda aj strategického cieľa strategického dokumentu.

Ak by ŽSK predložil obstarávateľovi v súlade s prílohou č. 2, V. kapitolou, 1. bodom EIA zákona dostatočne presnú a určitú mapovú a grafickú dokumentáciu týkajúcu sa Vážskej cyklomagistrály, ktorá je základnou typovou aktivitou pre „Opatrenie 3.1.4 Zvyšovať záujem o nemotorovú cyklistickú dopravu rozširovaním hlavnej a doplnkovej infraštruktúry" v rámci „špecifického cieľa 3.1 Zabezpečovať udržateľnú mobilitu v sídlach medzi nimi", bol by spracovateľ správy schopný posúdiť jej možné

vplyvy ako základnej typovej aktivity a tým aj opatrenia a tým pádom aj špecifického cieľa, strategického cieľa a samotného strategického dokumentu na životné prostredie, predovšetkým na lokality NATURA 2000.

V predloženom znení bohužiaľ oznámenie o strategickom dokumente a tým pádom ani samotná správa nespĺňa všetky požiadavky kladené na oznámenie strategického dokumentu a na správu podľa EIA zákona.

V rozpore s § 5 ods. 7 EIA zákona v spojení s prílohou č. 2, V. kapitolou nazvanou „Doplňujúce údaje“, 1. bodom totiž oznámenie o strategickom dokumente neobsahuje žiadnu mapovú ani inú grafickú dokumentáciu (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu) o Vážskej cyklomagistrále. Vzhľadom na túto zásadnú a podstatnú vadu oznámenia o strategickom dokumente:

- a) neobsahuje oznámenie všetky požadované informácie podľa prílohy č. 2. III. kapitoly, 3. až 7. bodu EIA zákona; a teda
- b) neobsahuje ani samotná správa skutočné vyhodnotenie vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie podľa prílohy č. 4, IV. a V. kapitoly EIA zákona.. Príslušný orgán tak ani nemôže posúdiť vplyv tohto strategického dokumentu na životné prostredie a ani jeho vplyv na územia NATURA 2000 podľa § 4 ods. 1 EIA zákona a podľa prílohy č. 6, IV. a V. kapitolou EIA zákona.

Vážska cyklomagistrála má pritom podľa verejne dostupných informácií a informácií zverejnených aj na webovej stránke www.hrajzakraj.sk zasahovať do viacerých lokalít patriacich medzi lokality NATURA 2000, a to predovšetkým SKUEV 0253 Váh, v ktorom platí 4. stupeň ochrany zakazujúci výrub stromov a odstraňovanie trvalých trávnych porastov a súčasne neumožňujúci územný rozvoj.

Dovolím si upozorniť, že podľa § 103 ods. 4 ZoPaK sa ochranné pásmo chráneného územia podľa § 17 ods. 3, 7 a 8 ZoPaK považuje za chránené územie na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie. Na účely SEA konania podľa EIA zákona je tak k nemu potrebné pristupovať ako k súčasť SKUEV 0253 Váh a na účely EIA zákona v ňom tak tiež platí 4. stupeň ochrany.

Zo znenia § 17 ods. 3 druhej vety ZoPaK pritom vyplýva, že takéto ochranné pásmo a teda ani samotný SKUEV 0253 Váh nesmú byť využité na žiadny územný rozvoj. To isté obmedzenie platí aj pre akúkoľvek inú dotknutú lokalitu NATURA so 4. alebo s 5. stupňom ochrany, ktorá má charakter prírodnej pamiatky alebo prírodnej rezervácie v zmysle § 17 ods. 8 a ods. 9 ZoPaK v spojení s § 22 a § 23 ZoPaK..

Správa tak nevyhnutne neobsahuje dostatočne presné a určité vyhodnotenie strategického dokumentu na územia NATURA 2000 a neumožňuje tak ani riadne určiť prípadné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie, vrátane lokalít NATURA 2000, v rozpore s § 2 ods. 1 a § 28 ods. 5 ZoPaK v spojení s § 2 písm. b) a § 3 písm. b) a písm. d) EIA zákona.

.C. Podrobnosti k Vážskej cyklomagistrále.

Podľa informácií verejne dostupných na webovej stránke ŽSK www.hrajzakraj.sk (viď webová snímka ako príloha č. 1) má tvoriť kostru cyklistickej siete práve projekt Vážskej cyklomagistrály v dĺžke 160 km, ktorá prechádza celým Žilinským krajom a prepája jeho regióny. V súčasnosti je z nej postavených približne 30 km. Župa má aktuálne rozpracovaných ďalších 44 úsekov cyklotrás v dĺžke 215 km, pričom niektoré

sú súčasťou práve Vážskej cyklotrasy. Odhadované investície na tieto projekty predstavujú 60 mil. eur. Po dokončení bude celoslovenský projekt Vážska cyklotrasa merať viac ako 400 km a spájať štyri slovenské kraje.

Na úseku Vážskej cyklomagistrály Strečno - Nezbudská Lúčka – Lipovec – Vrútky má byť na 16,5 km dlhom a 3 m širokom úseku vyrúbaných 820 stromov a 3600 metrov štvorcových krovín, prevažne na pobrežných pozemkoch nadregionálneho biokoridoru Nrbk1 - rieka Váh. Dôvody nezákonnosti navrhovaného masívneho výrubu drevín, odstránenia trvalých trávnych porastov a výstavby tejto cyklotrasy s asfaltovo-betónovým vodo-nepriepustným povrchom v danom území som uviedol v iných svojich podaniach adresovaných aj Ministerstvu životného prostredia SR. Na účely tohto svojho stanoviska možno len stručne uviesť, že je v rozpore snád' so všetkými zásadami ochrany prírody a krajiny v čase klimatickej zmeny. Predovšetkým sú však tieto navrhované zásahy na pobrežných pozemkoch rieky Váh v rozpore so základnými a súčasne záväznými zásadami ochrany prírody a krajiny vypracovanými a schválenými samotnými orgánmi prírody a krajiny v regionálnom územnom systéme ekologickej stability okresu Žilina i okresu Martin.

Aj navrhovaný úsek Varín - Nezbudská Lúčka predstavuje rovnaké riziká a podobne intenzívnu a rozsiahlu ujmu pre scenériu a pre prírodu, ako ich predstavuje úsek Strečno – Vrútky. Aj v tomto prípade ide jednoznačne o greenwashingový projekt, ktorý má potenciál úplne spochybniť ekologickosť cyklistickej dopravy na Slovensku. Súčasne tiež prstom ukazuje na istú nemohúcnosť štátnych orgánov ochrany prírody a krajiny zastaviť túto devastáciu a usmerniť autorov tejto cyklotrasy tak, aby svoju energiu venovali skutočne ekologickým projektom, napríklad ochrane lokalít NATURA 2000 nachádzajúcich sa v Žilinskom kraji namiesto ich postupnej a systematickej devastácie.

Na preukázanie mnou uvádzaných tvrdení prikladám elektronicky ako prílohu č. 2 dendrologický prieskum z marca 2021, podľa ktorého má byť len na tomto 2 km krátkom a 3 metre širokom úseku Varín - Nezbudská Lúčka vyrúbaných neuveriteľných 111 stromov a krov s celkovou spoločenskou hodnotou takmer 130.000 EUR..

Súčasne prikladám elektronicky ako prílohu č. 3 dendrologický prieskum z marca 2020 týkajúci sa úseku Strečno - Vrútky. Na tomto 16,5 km dlhom a tiež priemerne 3 metre širokom úseku Strečno - Vrútky má byť vyrúbaných ďalších 820 stromov a 3600 metrov štvorcových krovín so spoločenskou hodnotou približne 781.000 EUR.

Celkom ide teda na týchto dvoch úsekoch o predpokladanú ujmu na životnom prostredí vo výške takmer 911.000 EUR..

Ak by boli vyššie uvedené úseky zrealizované, znamenalo by to výrub takmer tisícky stromov a výrub ďalších tisícok metrov štvorcových krovín len na týchto dvoch úsekoch dlhých dohromady približne 18,5 km. Plánovaným zásahom by však krajina neprišla len o tie konkrétne stromy a kroviny, ale predovšetkým o to, čo toto spoločenstvo vytvára. To netvrdím len ja, ale priamo riaditeľ NP Malá Fatra, keď sa ako zástupca štátnej ochrany prírody vyjadroval v rámci územného konania práve k úseku Varín - Nezbudská Lúčka (viď. Príloha č. 4 k tomuto stanovisku - str. 8 územného rozhodnutia Varín - Nezbudská Lúčka. Stanovisko Správy NP Malá Fatra zo dňa 6.4.2021, č. NPMF/2021).

Ak by sme vyššie uvedené čísla premietli na celý zostávajúci 111,5 km dlhý úsek Vážskej cyklomagistrály, vyšla by nám celková predpokladaná ujma na životnom

prostredí v približnej výške od 5,5 do 7 mil. EUR. Na výstavbu tejto cyklotrasy hodlá pritom ŽSK čerpať dotácie z eurofondov.

V tabuľke č. 63 nazvanej „Aktualizované biokoridory v okrese Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto“, uvedenej na str. 84 „Implementácie územných systémov ekologickej stability (ÚSES). Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto“ vypracovaného v decembri 2006 SAŽP (ďalej „RÚSES Žilina, KNM a Bytča“) a schválenej Okresným úradom Žilina (viď www.sazp.sk/zivotne-prostredie/starostlivost-o-krajinu/telena-infrastruktura/dokumenty-uses-v-sr.html) totiž patrí medzi ekostabilizačné opatrenia nadregionálneho biokoridoru Váh (i) výsadba brehových porastov a (ii) eliminácia tlaku na úplné zastavanie brehov.

Aj podľa aktuálne zverejneného a schvaľovaného návrhu Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Žilina, ktorý má nahradiť v súčasnosti platný RÚSES Žilina, KNM a Bytča, majú byť súčasťou manažmentových opatrení na ochranu nadregionálneho biokoridoru rieky Váha uvedených na str. 214 tieto opatrenia:

- (i) obnova brehových porastov;
- (ii) zabezpečiť prijatie opatrení na zlepšenie kvality vodného systému, minimalizovať zásahy do koryta a brehov vodných tokov a plôch (iné než údržbové);
- (iii) zabrániť ďalšej regulácii vodného toku;
- (iv) zmiernovať bariérový efekt a zamedziť výstavbe nových bariér;
- (v) vykonávať pravidelnú údržbu brehovej vegetácie a koryta vodných tokov a plôch za účelom zaistenia prietoku;
- (vi) zabrániť odstraňovaniu pôvodných brehových porastov: vylúčiť, resp. podstatne obmedziť používanie chemických prípravkov, minerálnych hnojív a hnojovice v okolí vodných a mokradných ekosystémov;
- (vii) zachovať prirodzený vodný tok;
- (viii) obmedziť výstavbu na brehoch vodného toku;
- (ix) zosúladiť rekreačné a športové aktivity na vodných systémoch so záujmami ochrany prírody a krajiny;
- (x) zabrániť znečisťovaniu a tvorbe nelegálnych skládok odpadov a zabezpečiť ich odstraňovanie.

Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je pritom podľa § 3 ods. 3 ZoPaK verejným záujmom.

Podľa § 3 ods. 1 ZoPaK je každý povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozovaním; poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

Dendrologickými prieskumami z marca 2020 a z marca 2021 bolo pritom doložené, že si tento projekt vyžiada výrub takmer tisícky stromov a ďalšie tisíce metrov štvorcových drevín. Nepochybne treba rátať aj so zásahom do drevinovej vegetácie aj počas prevádzky cyklotrasy (pre potreby bezpečnosti ľudí pred padajúcimi suchými časťami stromov). Drevinová vegetácia tvorí neopomenuteľnú súčasť biokoridoru, pre mnohé chránené druhy predstavuje dôležitý úkryt. Na staré odumierajúce stromy sú viazané druhy saproxytického hmyzu, dutinové hniezdiče i netopiere, ktorým okrem úkrytov slúži líniová zeleň ako navigačný prvok v krajine. Popadané kmene a konáre stromov presahujúce breh vytvárajú úkrytové možnosti vtákom (v tomto prípade prevažne vodným), vydre riečnej. Plánovaným zásahom teda krajina neprichádza len o dreviny, ale predovšetkým o to, čo toto spoločenstvo vytvára (viď príloha č. 4 k tomuto

stanovisku - str. 8 územného rozhodnutia Varín - Nezbudská Lúčka. Stanovisko Správy NP Malá Fatra zo dňa 6.4.2021, NPMF/2021).

Som presvedčený o tom, že vplyv celej Vážskej cyklomagistrály treba vzhľadom na jej predpokladané devastačné dopady na životné prostredie riadne a odborne posúdiť a prípadne určiť konkrétne a vymáhateľné zmierňujúce opatrenia alebo podmienky už v tomto konaní o posúdení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie podľa EIA zákona. Práve v SEA konaní o posúdení vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie treba totiž posúdiť jednotlivé typové aktivity a opatrenia komplexne a odfiltrovať, t.j. vylúčiť, práve tie, ktoré by predstavovali zásadné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie.

Súčasne som tiež z vyššie uvedených skutkových i právnych dôvodov presvedčený o tom, že v takomto konaní nebude možné súhlasiť s realizáciou tejto Vážskej cyklomagistrály.

D. Aplikovateľnosť základných zásad správneho konania aj na SEA konanie.

Napriek tomu, že podľa § 64 písm. a) EIA zákona sa na SEA konanie podľa druhej časti EIA zákona nevzťahuje správny poriadok, viacerí uznávajú autori sa zhodujú v tom, že § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku patrí k takým základným zásadám, ktoré sa ako súčasť práva na spravodlivé súdne a iné konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR i čl. 6 ods. 1 Európskeho Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uplatnia v každom type administratívneho konania.

Rovnako tak základné zásady správneho konania uvedené v § 3 správneho poriadku tvoria bezpochyby také základné zásady, ktoré musia nevyhnutne prestupovať a vzťahovať sa na všetky typy konaní, bez ohľadu na to, že aplikácia správneho poriadku ako všeobecného procesného právneho predpisu na konkrétny typ administratívneho, resp. iného osobitného konania, vrátane SEA konania podľa druhej časti EIA zákona, je osobitným zákonom, vrátane EIA zákonom, explicitne vylúčená. Tieto zásady totiž tvoria materiálne jadro právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety Ústavy SR. Týmito zásadami sú predovšetkým:

- (i) zásada legality podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku, vrátane ochrany verejného záujmu, ktorým je aj ochrana prírody a krajiny podľa § 2 ods. 1 poslednej vety ZoPaK;
- (ii) zásada súčinnosti s účastníkmi konania podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku; a
- (iii) zásada materiálnej pravdy podľa § 3 ods. 5 v spojení s § 32 ods. 1 správneho poriadku.

Keďže vo všetkých svojich stanoviskách dôsledne presadzujem verejný záujem na ochranu prírody a krajiny v súlade s § 2 ods. 1 poslednou vetou ZoPaK a uvádzam skutočnosti, ktoré by mal Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán zistiť svojou vlastnou činnosťou v súlade so zásadou materiálnej pravdy, a zároveň uvádzam právne úvahy, ktorými by sa mal ten istý úrad riadiť v súlade so zásadou legality, je tento úrad povinný prihliadnuť a vysporiadať sa vo svojom rozhodnutí so všetkými mojimi stanoviskami riadne mu doručenými až do umožnenia vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa čl. 1 ods. 1 prvej vety v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 správneho poriadku.

- *Vyhodnotenie: požiadavka k vráteniu oznámenia o SD obstarávateľovi o poskytnutie dodatočných informácií nie je relevantná v danom stupni posudzovania SEA (je spracovaná SoH). Oznámenie o SD podľa § 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo na webovom sídle enviroportál.sk zverejnené dňa 02.09.2022 s informáciou, že stanoviská verejnosti k oznámeniu o SD je možné doručiť najneskôr do 15 dní od jeho zverejnenia na adresu príslušného orgánu - Okresného úradu Liptovský Mikuláš – OSZP. V stanovenej lehote uvedená požiadavka nebola predložená (stanovisko p. Lipku je zo dňa 23.11.2022).*

Požiadavka na vrátenie SoH k dopracovaniu, konkrétne o vyhodnotenie vplyvov Vážskej cyklotrasy je neopodstatnená, Stratégia Liptov 2030 predstavuje všeobecne formulovaný koncepčný dokument bez špecifikácie a územného vymedzenia konkrétnych zámerov,

Vážska cyklotrasa bola predmetom hodnotenia vplyvov na ŽP už vo viacerých procesoch posudzovania:

- *V procese SEA: Zmeny a doplnky č. 5 Územného plánu Veľkého územného celku Žilinského kraja (2018) - táto plánovaná investícia je riešená ako územný koridor. Posudzovanie bolo úspešne ukončené. Územný koridor Vážskej cyklotrasy v úseku Strečno Vrútky bol taktiež dohodnutý so všetkými dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy a dotknutými subjektami v procese obstarávania tejto územnoplánovacej dokumentácie v zmysle Zákona 50 1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon).*
- *V procese SEA: Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja (2020) obsahuje túto plánovanú investíciu. Posudzovanie bolo úspešne ukončené. Táto stratégia v častiach venujúcich sa cyklistickej doprave nahradila Cyklostratégiu ŽSK z roku 2011 - 2013.*
- *V procese SEA: Regionálna integrovaná územná stratégia ŽK, indikatívny projekt - cyklodopravná trasa je súčasťou zoznamu indikatívnych projektových zámerov/ návrhov predmetnej stratégie – posúdenie bolo ukončené záverečným stanoviskom č. OU-ZA-OSZP2-2016/002100-80/Gr bolo vydané dňa 18.03.2016.*
- *v procese EIA: Cyklodopravná trasa „Žilina – Vrútky - Martin, úsek Strečno – Lipovec, Vrútky – Martin, mimo cestného telesa I/18 - navrhovaná činnosť (2019) — posudzovanie bolo úspešne ukončené rozhodnutím Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP2-2019/004276-33/Gr zo dňa 18.12.2019.*

Projekty súvisiace s realizáciou v rámci zoznamu projektov UMR RK - LM, ktoré budú spĺňať prahové hodnoty podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z., budú musieť byť posúdené z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tretej časti tohto zákona. Potenciálne negatívne vplyvy bude potrebné identifikovať v etape prípravy a povoľovania konkrétnych projektov a v prípade potreby aj navrhnúť a realizovať účinné opatrenia na ich prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu. Tým je zaručené, že projekty cyklotrás s potenciálne významnými vplyvmi na životné prostredie budú riadne posúdené v procese EIA a ich prípadné vplyvy budú minimalizované. To sa týka i projektov, ktoré by mohli ovplyvniť lokality sústavy Natura 2000.

Názor, že i na SEA konanie by sa mal vzťahovať správny poriadok je z hľadiska zákona č. 24/2006 Z. z. neopodstatnený. Podľa § 64 Vzťah k správnomu poriadku – Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem:

a) konanie podľa druhej a štvrtej časti zákona, t. j. posudzovanie návrhov strategických dokumentov a strategických dokumentov s celoštátnym dosahom a posudzovanie vplyvov presahujúcich štátne hranice.

Na záver konštatujeme, že pripomienky v stanovisku p. Juraja Lipku zo dňa 23.11.2022 vznesené k SoH SD Stratégia Liptov 2030 nie sú relevantné v stupni posudzovania SEA, taktiež nezohľadňujú podrobnosť SD, ktorý má všeobecný charakter bez uvedenia lokalizácie jednotlivých projektov.

Relevantné odporúčania vyplývajúce zo stanovísk zainteresovaných orgánov štátnej správy a verejnosti sú zapracované do kapitoly VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Na stanoviská doručené po uplynutí lehôt uvedených v odsekoch 1 a 2 podľa § 12 zákona o posudzovaní vplyvov sa nebude prihliadať.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení s regionálnym dosahom sa uskutočnilo dňa 24.11.2022 o 15⁰⁰ hod. v malej zasadacej miestnosti na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši, Štúrova ulica 1989/4, 031 42 Liptovský Mikuláš. Termín a miesto konania verejného prerokovania obstarávateľ strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 zverejnil podľa § 11 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov:

- prostredníctvom úradnej tabule mesta LM
- Pozvánkou č. MsÚ/PEM/56788/JKo zo dňa 09.11.2022, ktorá bola rozposlaná dňa 11.11.2022 prostredníctvom elektronickej pošty (príslušný orgán, dotknuté orgány, rezortné orgány, povoľujúce orgány, dotknuté obce a subjekty).

Verejné prerokovanie otvorila Ing. Jana Kormaníková, vedúca oddelenia projektového a energetického manažmentu Mestského úradu v Liptovskom Mikuláši, privítala prítomných a požiadala spracovateľa správy o hodnotení a spracovateľa strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030 o podanie informácie o predložených dokumentoch.

Ing. Kormaníková taktiež stručne informovala o prebiehajúcom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, o tom, aké kroky boli v procese urobené doteraz a aké procesné kroky je potrebné absolvovať pre úspešné ukončenie procesu.

Následne Mgr. Simona Pelikán prítomným predstavila obsah a štruktúru správy o hodnotení strategického dokumentu s konštatovaním, že neboli identifikované také negatívne vplyvy stratégie na životné prostredie a zdravie obyvateľov, ktoré by znemožňovali jej schválenie. S ďalšou prezentáciou vystúpil Ing. Rastislav Horvát, ktorý prítomným podrobne predstavil štruktúru a obsah strategického dokumentu rozvoja Liptov 2030.

Po prezentácii pán Ing. Rudolf Urbanovič, zástupca primátora mesta Liptovský Mikuláš a pán Ing. Ján Bednárík, zástupca primátora mesta Ružomberok poďakovali za spracovanie stratégie pánovi Horvátovi a všetkým jej riešiteľom, ocenili kompatibilitu stratégie so stratégiou VÚC ŽSK a predostreli očakávania realizácie predstavených projektov v území udržiateľného mestského rozvoja Ružomberok – Liptovský Mikuláš.

Po predstavení stratégie nasledovala diskusia. RNDr. Mária Lošonská sa zaujímala o malé vodné elektrárne a do akej miery sa počíta s týmito obnoviteľnými zdrojmi energie v stratégii. Ing. Bednárík vysvetlil princíp fungovania malých vodných elektrární a poznamenal, že podmienky ich využitia musí stanoviť Ministerstvo životného prostredia. Momentálne však nie sú známe ďalšie podrobnosti. Ing. Bednárík ubezpečil, že je lepšie do stratégie tento zdroj zaradiť.

Nasledovala poznámka PhDr. Guráňovej k bodovaniu projektov v zásobníku projektov: „Nerozumiem prečo je na prvom mieste projekt zdieľaných kolobežiek v meste, keď v iných krajinách od takýchto projektov s kolobežkami upúšťajú. V zásobníku chýbajú projekty na obnovu národných kultúrnych pamiatok“. Ing. Kormaníková opravila PhDr. Guráňovú, že sa jedná o zdieľané bicykle a nie kolobežky a vysvetlila systém spracovania zásobníka projektov – to, že projekt získal najviac bodov, neznamená, že bude realizovaný, o konkrétnych realizáciách rozhoduje kooperačná rada UMR a mestské zastupiteľstvá jednotlivých miest. Ing. Kormaníková taktiež vymenovala konkrétne projekty na obnovu národných kultúrnych pamiatok, ktoré sa nachádzajú v uvedenom zásobníku, napr. synagóga, Múzeum Janka Kráľa, Pamätník Háj Nicovô. Systém bodovania projektov detailne popísal aj Ing. Horvát.

Na záver Ing. Urbanovič poďakoval prítomným a Ing. Kormaníková zopakovala, že pripomienky je možné zasielať Ing. Viktorovi Vargovi na Odbor starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad Liptovský Mikuláš do 25.11.2022.

Na verejnom prerokovaní sa zúčastnili predstavitelia jadrových miest územia UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš, Ing. Rudolf Urbanovič a Ing. Ján Bednárík, zástupcovia členských obcí územia UMR Ružomberok – Liptovský Mikuláš (podľa prezenčnej listiny), zástupca spracovateľa strategického dokumentu Ing. Rastislav Horvát, zamestnanci mesta Liptovský Mikuláš a mesta Ružomberok (podľa prezenčnej listiny), Ing. Viktor Varga, vedúci odboru starostlivosti o životné prostredie, Okresný úrad Liptovský Mikuláš a ďalší podľa prezenčnej listiny.

Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný v zázname z verejného prerokovania dňa 25.11.2022 a spolu s prezenčnou listinou (20 osôb) sú súčasťou spisovej dokumentácie z procesu posudzovania vplyvov.

Podľa záznamu z verejného prerokovania bol priebeh verejného prerokovania informatívny bez konfrontačných postojov k návrhu strategického dokumentu a predloženej správe o hodnotení vplyvov.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Hodnotenie vplyvov sa zameriava na identifikáciu a posúdenie miery predpokladaných významných vplyvov (pozitívnych / negatívnych) na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľov UMR Liptov, ktoré sú relevantné z hľadiska charakteru strategického dokumentu. Pravdepodobné významné environmentálne vplyvy boli analyzované v rámci jednotlivých špecifických cieľov v štruktúre jednotlivých krokov a intervencií realizovaných prostredníctvom jednotlivých opatrení a typových aktivít. Táto štruktúra umožňuje poskytnúť základný obraz o očakávaných vplyvoch zodpovedajúcich miere presnosti výpovedí Stratégie Liptov 2030 ako zastrešujúcej stratégie, ktorá sa následne premietne do konkrétnych programov, ktoré budú predmetom strategického environmentálneho hodnotenia.

Realizácia návrhov Stratégie Liptov 2030 môže potenciálne predstavovať vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva územia UMR Liptov. Hodnotenie týchto vplyvov sa zameriava na ich identifikáciu a posúdenie ich intenzity. V

rámci hodnotenia sa berú do úvahy vplyvy, ktoré sú relevantné z hľadiska povahy strategického dokumentu.

Stratégia Liptov 2030 obsahuje súbor konkrétnych opatrení, ktorých implementáciou je možné predpokladať neutrálne alebo pozitívne priame ako aj nepriame vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení. V dokumente sú formulované samostatné priority a strategické ciele, ktoré sú prioritne (alebo sekundárne) zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia.

Celkovo sú strategické ciele, prioritné oblasti, hlavný cieľ a vízia Stratégie formulované všeobecne. Vízia, hlavný cieľ, prioritné oblasti a strategické ciele Stratégie sú potom podrobnejšie rozvedené prostredníctvom špecifických cieľov, opatrení a typových aktivít. Na základe vyššie vykonaného hodnotenia opatrení a špecifických cieľov je možné konštatovať, že vízia, hlavný cieľ, prioritné oblasti a strategické ciele Stratégie sú navrhnuté primerane svojmu účelu.

Kumulatívne a synergické vplyvy strategického dokumentu

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že v posudzovanom strategickom dokumente prevyšujú opatrenia, ktoré v spolupôsobení s existujúcimi činnosťami v ich dosahu môžu prispieť k celkovému zlepšeniu životného prostredia na území UMR Liptov, vrátane vplyvov na obyvateľstvo a jeho zdravie. Z hľadiska synergických a kumulatívnych vplyvov možno predpokladať, že pozitívne vplyvy budú v prevahe, nakoľko SD ani SoH nepredpokladá negatívne vplyvy.

Charakter a rozsah kumulatívnych vplyvov strategického dokumentu budú závislé na charaktere, rozsahu a umiestnení konkrétnych projektov a budú podrobne identifikované a hodnotené v rámci posudzovania vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (EIA).

Celkové vyhodnotenie environmentálnych vplyvov

V etape strategického posudzovania nebolo možné podrobne identifikovať predpokladané vplyvy na životné prostredie, pretože Stratégia Liptov 2030 nie je dokumentom priestorovým, ale poskytuje všeobecný popis predpokladaných okruhov typových aktivít, ktoré by mohli byť realizované v rámci navrhnutých špecifických cieľov a z nich vyplývajúcich opatrení.

Vplyvy na životné prostredie

Pri strategických cieľoch, ktorých napĺňanie bude sprevádzané realizáciou niektorých aktivít a opatrení, existujúcich a nových, možno očakávať, že bude dochádzať k určitým zásahom alebo ovplyvňovaniu priestoru, georeliéfu, prvkov krajiny štruktúry, kultúrno-historických hodnôt, k ovplyvňovaniu obyvateľstva, jeho aktivít, zdravotného stavu, pohody, rastlinstva a živočíšstva, a to v podobe priamych aj nepriamych vplyvov rôzneho charakteru, rozsahu a dopadu (negatívne aj pozitívne vplyvy). Konkrétne vplyvy budú závisieť od charakteru jednotlivých aktivít, od miesta ich realizácie, od spôsobu ich vykonávania, od použitých postupov a technológií, od kumulatívneho spolupôsobenia s inými aktivitami a pod. Negatívne vplyvy bude možné eliminovať dôsledným uplatnením požadovaných postupov projektovej prípravy, posudzovania a povoľovania aktivít, zohľadňovaním podmienok územia, integrovaným prístupom, aplikáciou účelných minimalizačných opatrení, uplatňovaním najnovších technológií, dodržiavaním príslušných predpisov a pod. Možno predpokladať, že napĺňanie strategických cieľov dokumentu v prípade ich správnej realizácie, za rešpektovania legislatívy z oblasti ochrany životného prostredia a zdravia, bude

sprevádzané rozvojom a zvyšovaním kvality bývania, práce, školstva, občianskej vybavenosti a služieb, zvyšovaním zamestnanosti, príležitostí a možností, znižovaním negatívnych spoločenských javov, zlepšovaním zdravotného stavu, zvyšovaním životnej úrovne, kvality života a pohody obyvateľstva a návštevníkov mesta, prevažne pozitívnym dopadom na zložky životného prostredia, krajinu, prírodné zdroje a obyvateľstvo. - mnohé navrhované aktivity a opatrenia sú konkrétne zamerané na posilnenie starostlivosti o územie a na zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Z hľadiska priamych a nepriamych vplyvov na charakteristiku životného prostredia riešeného územia, je dotknutá aj oblasť ochrany pamiatkového fondu a kultúrneho dedičstva v zmysle potenciálnej existencie nateraz neznámych archeologických nálezísk, resp. lokalít. Nakoľko na riešenom území sa doteraz nevykonával systematický archeologický výskum, nie je možné vylúčiť, že sa tam pri stavebnej a inej činnosti môžu vyskytnúť nepredvídané archeologické nálezy a situácie.

Vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravotný stav

Zdravotný stav obyvateľstva v každej krajine je výslednicou zložitej súhry genetického vybavenia, ekonomickej a psychosociálnej situácie, kvality životného prostredia, výživy a životného štýlu, ako aj všeobecnej dostupnosti a úrovne zdravotnej starostlivosti. Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva.

Pri správne nastavenej a uplatňovanej stratégii rozvoja spoločnosti sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva. Naopak, stratégia môže významne prispieť k jeho upevňovaniu.

Pozitívne vplyvy

Realizácia podstatnej časti navrhovaných prioritných oblastí a špecifických cieľov Stratégie Liptov 2030 bude pozitívne prispievať k zlepšeniu celkového zdravotného stavu obyvateľstva kraja – fyzického duševného (napr. zlepšenie dopravnej a ostatnej infraštruktúry, zlepšenie kvality ovzdušia, zníženie skleníkových plynov a ďalšie).

Významnou témou posledných rokov na medzinárodnej, ako aj na národnej úrovni sú klimatické zmeny a ich vplyv na zdravie. Podľa súčasných svetových poznatkov možno predpokladať, že zdravotný stav obyvateľov bude v súvislosti s prejavmi klimatických zmien ohrozovaný najmä extrémnymi výkyvmi počasia a vlnami horúčav.

Realizáciou Stratégie Liptov 2030 sa prispeje k znižovaniu produkcie skleníkových plynov a tým i k celkovému znižovaniu progresu klimatických zmien. Klimatické zmeny a extrémne výkyvy počasia výrazne ovplyvňujú zdravotný stav človeka. Podľa informácií WHO vedie napr. zvýšenie priemernej ročnej teploty o 1°C k nárastu intenzity úmrtnosti o 1-3 %. Ohrozenými skupinami sú najmä staršie osoby a malé deti, ktoré majú zníženú schopnosť regulácie telesnej teploty. Počas horúcich dní, kedy je vzduch silne znečistený prachovými časticami a prízemným ozónom, možno pri zvýšení priemernej ročnej teploty predpokladať nárast intenzity úmrtnosti na respiračné a kardiovaskulárne choroby.

Kvalita vonkajšieho (voľného) ale i vnútorného ovzdušia (v budovách) je významným faktorom, ktorý ovplyvňuje zdravotný stav obyvateľstva.

Zo zdravotného hľadiska sú za najzávažnejšie považované emisie z dopravy, najmä prachové častice PM10, PM2,5, prechavé uhlíkovodíky (osobitne karcinogénny benzén a 1-3 butadién), ďalej emisie CO a NOX. Zvýšené koncentrácie PM10 v ovzduší vplývajú na ľudský organizmus a prispievajú k vzniku ochorení dýchacieho systému a k vzniku alergických ochorení. Najcitlivejšími skupinami populácie vzhľadom k týmto znečisťujúcim látkam sú astmatici, ľudia s kardiovaskulárnymi a chronickými pľúcnymi ochoreniami, deti a starší ľudia. Realizáciou oblastí podpory a cieľov Stratégie Liptov 2030 sa významnou mierou

prispieje k znižovaniu emisií prachových častíc PM10, PM2,5 a tiež ostatných látok znečisťujúcich ovzdušie.

Realizáciou projektov dopravnej infraštruktúry sa zlepšia hlukové pomery v dotknutom území, čo prispieje pozitívne k zdravotnému stavu obyvateľstva, nakoľko hluk pôsobí predovšetkým ako stresový faktor negatívne vplyvajúci na činnosť kardiovaskulárneho systému, nervovú sústavu a psychiku človeka, pričom znižuje mieru sústredenia, spôsobuje depresie, poruchy spánku a pod.

Negatívne vplyvy

Negatívne vplyvy realizácie strategického dokumentu na obyvateľstvo môžu súvisieť najmä s predpokladaným lokálnym zvýšením hluku produkovaným v rámci nových činností, zvýšeným dopravným zaťažením územia a ovplyvnením kvality ovzdušia.

S podmienkou realizácie účinných opatrení a dodržiavania platných limitov sa nepredpokladá závažný negatívny vplyv realizácie strategického dokumentu na dotknuté obyvateľstvo a jeho zdravotný stav.

Naopak, predpokladá sa významný pozitívny vplyv jeho realizácie na zdravie obyvateľstva a to tým, že sa zlepší environmentálna, technická a sociálna infraštruktúra.

Dotknuté obyvateľstvo nebude v súvislosti s realizáciou strategického dokumentu priamo dotknuté. Možno predpokladať, že napĺňanie navrhovanej stratégie a cieľov dokumentu pri dodržaní princípov trvalo udržateľného rozvoja bude sprevádzané skôr zlepšovaním zdravotného stavu a pohody obyvateľstva, kvality a dĺžky života. Návrh a schválenie stratégie nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na územie, naopak, sa predpokladá, že úspešná implementácia stratégie bude mať pozitívny vplyv na ochranu prírody, ochranu biodiverzity a chránené územia.

Pri hodnotení strategického dokumentu nie je možné podchytiť všetky negatívne vplyvy na životné prostredie, a to hlavne preto, lebo Stratégia Liptov 2030 je metodicky spracovaný do úrovne opatrení a indikatívnych aktivít, ktorými sa majú naplňať a dosahovať vytýčené strategické ciele a postupne dotvárať dlhodobú základnú stratégiu – vízia rozvoja UMR Liptov a hlavný cieľ Stratégie Liptov 2030.

V. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (NATURA 2000)

V strategickom dokumente nie je uvedená žiadna typová aktivita ani žiadne navrhované opatrenie, ktoré by malo byť realizované na území Natura 2000. Avšak na základe vykonaného posudzovania vplyvov na životné prostredie možno konštatovať, že pri realizácii projektov, pre ktoré strategický dokument vytvára rámec, môžu vzniknúť situácie, kedy sa navrhovaná činnosť dostane do kontaktu s územím chráneným podľa osobitných predpisov, vrátane území Natura 2000.

Dopravné stavby a zariadenia a energetické zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie (OZE) by sa nemali umiestňovať do chránených území s najvyšším stupňom ochrany (4. a 5. stupeň).

Pri realizácii strategického dokumentu bude nevyhnutné akceptovať požiadavky vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny, najmä zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiacich predpisov.

Každá navrhovaná činnosť, ktorá by mala byť umiestnená v územiach chránených podľa osobitných predpisov, alebo v ich blízkosti, musí byť dôsledne posúdená z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné

prostredie a jej umiestnenie môže byť povolené len v prípade, že nebude mať negatívny vplyv na priaznivý stav tohto územia a neohrozí predmet jeho ochrany, tzn. že sa musia preskúmať všetky informácie a zraniteľnosť druhov a biotopov, ktoré sú predmetom ochrany lokality.

Akékoľvek projekty umiestňované v chránených územiach musia byť posúdené z hľadiska dlhodobých vplyvov a tiež musia byť monitorované a kontrolované. Každý projekt realizovaný na chránenom území musí brať do úvahy a realizovať nevyhnutné opatrenia na ochranu prírody na danom mieste. Súčasťou každého projektu, ktorý sa dostane do kontaktu s chráneným územím, by mala byť i povinnosť zvyšovania povedomia o dotknutom chránenom území (napr. aktívna kampaň) alebo dokonca forma environmentálneho vzdelávania jeho účastníkov. Navrhovateľ projektu musí vždy brať do úvahy skutočnosť, že lokalita, ktorú si vybral pre umiestnenie svojej činnosti patrí do siete chránených území Natura 2000. Projekt navrhovaný na území Natura 2000 má predchádzať negatívnym vplyvom na lokalitu, alebo dokonca by mal podporovať ochranu prírody danej lokality do tej miery, ako je to možné.

Zvýšenú pozornosť s prísnyim dodržiavaním právnych predpisov je potrebné venovať i umiestneniu zariadení a využívaniu územia vo vodohospodársky chránených územiach (chránené vodohospodárske oblasti, pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov, vodárenské toky, vodohospodársky významné toky). Pri realizácii konkrétnych projektov súvisiacich s realizáciou strategického dokumentu bude nevyhnutné bez výnimky akceptovať požiadavky vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny, najmä zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiacich predpisov a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

V štádiu projektovej prípravy týchto projektov bude preto potrebné tieto predložiť na vyjadrenie miestne príslušnej ŠOP SR, v prípade potreby modifikovať varianty a presne vyhodnotiť jednotlivé zábery biotopov a druhov národného a európskeho významu.

Hlavným cieľom sústavy území NATURA 2000 je zachovanie prírodného dedičstva a ochrany najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov, ktoré sú významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, ktoré tento priaznivý stav nenarušujú.

Základom pre vytvorenie sústavy NATURA 2000 sú dve právne normy EÚ:

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (smernica o vtákoch),
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (smernica o biotopoch).

Osobitný význam pre Žilinský kraj má tiež sústava chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorú tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Chránené vtáčie územia - sú biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä v oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania ako aj

miesta ich odpočinku na ich migračných trasách Národný zoznam navrhovaných vtáčích území (CHVÚ) bol vyhlásený na základe implementácie Smernice č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov. Národný zoznam CHVÚ schválila vláda SR uznesením č. 636/2003 dňa 9. júla 2003. V roku 2004 sa začal proces tvorby vyhlášok a programov starostlivosti pre jednotlivé CHVÚ. Uznesením vlády SR č. 345/2010 z 25. 5. 2010 bol Národný zoznam doplnený a zmenený. Do zoznamu bolo doplnených 5 nových území (Čergov, Chočské vrchy, Levočské vrchy, Slovenský raj a Špačinsko-nižnianske polia) a celkový počet je 41 CHVÚ. Táto smernica reguluje činnosti, ktoré vážne ohrozujú druhy vtákov tak, aby nedochádzalo k úmyselnému zabíjaniu, poškodzovaniu a obmedzovaniu vtáčích druhov, poškodzovaniu hniezd a hniezdných biotopov.

Na území UMR Liptov sa nachádza, resp. čiastočne doň zasahujú nasledovné chránené vtáacie územia: Nízke Tatry (SKCHVU018), Tatry (SKCHVU030), Veľká Fatra (SKCHVU033), Chočské vrchy (SKCHVU050).

Územia európskeho významu - sú na Slovensku tvorené územiami, na ktorých sa nachádzajú biotopy alebo druhy európskeho významu na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia. Boli vytýpané v rámci implementácie smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Národný zoznam území európskeho významu bol schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 dňa 17. marca 2004 a zverejnený vo Výnose MŽP SR č.3/2004-5.1 zo 14. júla 2004. Výber týchto území bol postavený na vedeckých princípoch, pričom zohľadňuje celkové rozšírenie biotopu alebo biotopu druhu uvedených v prílohách smernice o biotopoch na území celého Slovenska. Významná časť navrhovaných území európskeho významu je už v súčasnosti chránená v rámci národnej sústavy chránených území. Vláda Slovenskej republiky dňa 25. 10. 2017 schválila druhú aktualizáciu národného zoznamu území európskeho významu, čím si Slovensko splnilo povinnosť vyplývajúcu z členstva v EÚ. Ku 473 chráneným lokalitám s výskytom cenných biotopov a druhov európskeho významu, ktoré boli predložené Európskej komisii v roku 2004 a 2011, pribudlo nových 169 lokalít s výmerou 31 656 ha. Celková výmera sa tak zvýši z 11,9 % rozlohy Slovenskej republiky na 12,6 %.

Na území UMR Liptov sa nachádza, resp. čiastočne doň zasahuje nasledovné územie európskeho významu: Jelšie (SKUEV 0059), Demänovská slatina (SKUEV 0061), Ďumbierske Nízke Tatry (SKUEV 0302), Tatry (SKUEV 0307).

VI. Závery

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Stratégia Liptov 2030“ podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväzil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, kumulatívnych vplyvov, ich rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanovísk k oznámeniu, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030, po zohľadnení doručených stanovísk, výsledku verejného prerokovania a konzultácií, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

prijatie strategického dokumentu s regionálnym dosahom „Stratégia Liptov 2030“ za dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „Záver“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti 5 „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

Návrh strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 je vypracovaný v jednom variantnom riešení, ktoré je environmentálne prijateľné za podmienky dodržania odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ a naplnenia požiadaviek na monitoring stanovených v časti 5 „Návrh monitoringu“ tohto záverečného stanoviska.

Odporúčame strategický dokument Stratégia Liptov 2030 prijať vo variante, ktorý bol predmetom posudzovania z hľadiska vplyvov na životné prostredie.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Správa o hodnotení strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 v kapitole V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie prezentuje súbor opatrení.

Z vykonaného vyhodnotenia vplyvov opatrení, špecifických cieľov a prioritných oblastí vyplýva, že nebol identifikovaný žiadny významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky a faktory životného prostredia, vrátane lokalít sústavy Natura 2000, a na verejné zdravie vyplývajúce z vykonania stratégie. Naopak bol zistený rad pozitívnych vplyvov, ktoré by budúca realizácia stratégie mala priniesť.

Opatrenia na predchádzanie, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu potenciálne negatívnych vplyvov zistených pri vykonávaní koncepcie

Základným opatrením na predchádzanie, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu negatívnych vplyvov zistených pri realizácii koncepcie bude pravidelná kontrola (monitoring) realizácie vykonávania Koncepcie.

V prípade zistenia závažných negatívnych vplyvov na životné prostredie alebo verejné zdravie počas realizácie Stratégie bude predkladateľ povinný zabezpečiť prijatie opatrení na odvrátenie alebo zmiernenie takýchto vplyvov a informovať o tom príslušný úrad, teda Okresný úrad, OSZP Liptovský Mikuláš, dotknuté orgány a súčasne rozhodnúť o adekvátnej zmene Stratégie. Opatrenia môžu byť rôzneho charakteru, od zvýšenia dohľadu pri výbere podporovaných opatrení po uložení nápravných opatrení, až po prípadné zastavenie aktivity.

Opatrenia navrhované na základe vznesených pripomienok k SoH

Na základe pripomienok dotknutých subjektov je potrebné Návrh strategického dokumentu v pripomienkovaných častiach odborne prehodnotiť a nasledovne upraviť:

- Konečné znenie strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 sa odporúča podstatne nemeniť.
- Odstrániť formálne nedostatky v strategickom dokumente, najmä informácií týkajúcich sa znečisťovania povrchových vôd Váhu spoločnosťou Liptovská vodárenská spoločnosť, a. s.

- Rešpektovať zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.
- Akceptovať a rešpektovať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z. z. a súvisiacich vykonávacích predpisov - platnej legislatívy v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva.
- Zosúladiť záujmy, či činnosti s požiadavkami platnej vodnej legislatívy, STN a Rámцovej smernice o vodách č. 2000/60/ES.
- Zabezpečiť ochranu vôd a prirodzenú akumuláciu vôd.
- Zachovať prirodzený charakter tečúcich vodných tokov a neohroziť kvalitu podzemných ani povrchových vôd:
 - Pri projektoch myslieť na zachovanie prietoku vody v celom vodnom toku, aby umožňoval všeobecné užívanie povrchových vôd a zabezpečoval funkciu vodného toku so zachovaním vodných ekosystémov v ňom.
 - Vzhľadom na zachovanie prirodzenosti korýt a ich množstva vody v nich je potrebné podporovať projekty, ktoré nebudú zakladané na požiadavke zvýšeného množstva čerpania vody z existujúcich korýt vodných tokov ani na požiadavke zvýšenej spotreby vôd.
 - Zrážkové vody neodvádzať do povrchových vôd, ale nechať prirodzene vsakovať na miestach ich dopadu, pokiaľ sú podloží absorbujeme, aby sa zachovávalo množstvo podzemných vôd v danom území.
- Zosúladiť plánovanie stavieb, z hľadiska priestoru a funkčnosti, s opatreniami na ochranu pred povodňami:
 - Nenavrhopať činnosti, ktoré by mohli spôsobiť pri prívalových dažďoch alebo dlhotrvajúcich dažďoch povodňové škody, ktoré by mohli mať nepriaznivé dôsledky na ľudské zdravie, životné prostredie a kultúrne dedičstvo.
- Všetky plánované činnosti budú realizované v súlade s environmentálnymi cieľmi, aby sa zabezpečilo udržateľné využívanie vôd.
- Pri riešení územnoplánovacej dokumentácie vychádzať z Vodného plánu Slovenska, z plánov manažmentu povodí, z programu znižovania znečisťovania vôd znečisťujúcimi látkami a z koncepcií rozvojových programov vo vodnom hospodárstve.
- Okresom Ružomberok preteká množstvo vodohospodársky významných vodných tokov a drobných tokov. Vodohospodársky významný vodný tok Váh s číslom hydrologického poradia 4-21-01 je v území okresu Ružomberok súčasťou európskej sústavy chránených území NATURA 2000 s kódom SKUEV0253 - Rieka Váh v úseku od vyrovnávacej vodnej nádrže Bešeňová po sútok s riekou Orava, kde platí 4. stupeň územnej ochrany. Vodohospodársky významný vodný tok Revúca s číslom hydrologického poradia: 4-2102 je v území okresu Ružomberok chráneným areálom, v ktorom platí 4. stupeň územnej ochrany a zároveň patrí do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 s kódom SKUEV0164 v úseku od Liptovských Revúc po Ružomberok časť Biely Potok, kde platia 3. a 4. stupeň územnej ochrany. Územný systém ekologickej stability okresu Ružomberok zaraďuje oba toky medzi hydricko - terestrické biokoridory.

Liptovská vodárenská spoločnosť, a. s. Liptovský Mikuláš

- Doplniť informáciu o ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Demänovská Dolina a Prosiek.

- Samotný strategický dokument upraviť v zmysle pripomienok zo stanoviska č. 10327/2022/ES zo dňa 13.09.2022.

Mesto Liptovský Mikuláš

- Akceptovať vyjadrenie k Strategickému dokumentu územia UMR RK-LM na roky 2022-2030 a samotný strategický dokument upraviť č. MsÚ-ŽP/2022/501-04/MLo zo dňa 25.11.2022.

Mondi SCP, a. s.

- V opatrení 2.5.3 Podporovať zhodnocovanie odpadov v súlade s EÚ legislatívou doplniť text opatrenia: „-prehodnotiť vylúčenie možnosti vybudovania spaľovni odpadu v územných plánoch oboch miest“.
- V opatrení 3.1.1 Priebežne obnovovať, modernizovať a budovať miestne komunikácie a dopravnú infraštruktúru, tak aby podporovala udržateľný rozvoj sídiel nahradiť text opatrenia „- vypracovať a aktualizovať Generel dopravy miest a centier turizmu, aby bol v súlade s Plánom udržateľnej mobility Žilinského samosprávneho kraja a príslušné dopravno-plánovacie dokumenty“ nasledovným textom: „- vypracovať a aktualizovať Generel dopravy miest a centier turizmu a príslušné dopravno-plánovacie a územnoplánovacie dokumenty tak, aby boli v súlade s aktuálnymi územnoplánovacími a strategickými dokumentami SR a územným plánom vyššieho územného celku“.

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu „Stratégia Liptov 2030“ s regionálnym dosahom, pripomienok a stanovísk vznesených počas procesu posudzovania, verejného prerokovania strategického dokumentu a na základe správy o hodnotení strategického dokumentu nie je nutné posudzovaný strategický dokument zásadne prepracovať, odporúčania sa týkajú formálnych úprav textu strategického dokumentu, ktoré nie sú takého rozsahu, aby mali zásadný vplyv na rozsah a výsledok hodnotenia a je ich možné považovať za také nedostatky, ktoré po zapracovaní do Stratégie Liptov 2030 neovplyvnia jej navrhované riešenie.

Pri príprave typových aktivít/projektov je potrebné dodržať požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia vrátane zdravia obyvateľov, ktoré budú platné v čase ich prípravy a realizácie, vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 a prílohy č. 6 zákona o posudzovaní vplyvov v súčinnosti s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Liptovskom Mikuláši na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov predmetného strategického dokumentu na životné prostredie, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni. Podkladom pre posúdenie strategického dokumentu bola úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, stanoviská k oznámeniu, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení doručených stanovísk, výsledku verejného prerokovania a konzultácií, záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní tohto záverečného stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov a pri odporúčaní návrhu strategického

dokumentu sa brali do úvahy environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni, ako aj environmentálne vplyvy na zložky životného prostredia a vplyvy na zdravie.

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie sa nepreukázali negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré by mohli ohroziť prijatie strategického dokumentu. Je možné však predpokladať, že realizáciou konkrétnych typových aktivít / zámerov môže dôjsť k stretu záujmov s ochranou prírody. Konkrétne typové aktivity vyplývajúce z implementácie Stratégie Liptov 2030 budú podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Predložená správa o hodnotení strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 v dostatočnej miere primerane ku charakteru strategického dokumentu identifikuje a popisuje predpokladané vplyvy na životné prostredie vo vzťahu k jednotlivým špecifickým cieľom.

K správe o hodnotení predmetného strategického dokumentu bolo doručených 7 stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy a verejnosti, ktoré odporučili navrhovanú činnosť buď bez pripomienok alebo za dodržania odporúčaní, ktoré boli premietnuté do kapitoly VI. ZÁVERY, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu”.

Opodstatnené pripomienky boli zapracované do odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu. Jednotlivé typové aktivity / zábery, u ktorých sa očakáva vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia, vrátane zdravia, budú v prípade naplnenia parametrov prahových hodnôt podliehať hodnoteniu podľa zákona o posudzovaní vplyvov a povoločovaciemu procesu podľa príslušnej platnej legislatívy.

Záverečné stanovisko je vypracované podľa prílohy č. 6 zákona o posudzovaní vplyvov, na základe odborného posudku podľa § 13 zákona a na základe výsledkov procesu posudzovania, zohľadňuje požiadavky uvedené v stanovisku k správe o hodnotení, odborného posudku a verejného prerokovania súvisiaceho s posudzovaním podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov obstarávateľ a rezortný orgán sú povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov, ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú horšie, ako sa predpokladalo v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Cieľom environmentálneho monitorovania Stratégie Liptov 2030 je sledovať pokrok dosiahnutý pri jeho realizácii - napĺňanie opatrení navrhnutých v strategickom dokumente, prípadne získanie informácií o možnom negatívnom vývoji a nastavenie nápravných opatrení.

Ak obstarávateľ na základe tohto sledovania zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť prijatie opatrení na odvrátenie alebo zmiernenie týchto vplyvov a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Systém monitorovania je zabezpečovaný aj cez sledovanie sústavy povinných a voliteľných kľúčových indikátorov úspechu navrhnutých pre jednotlivé špecifické ciele v strategicko-programovej časti tohto dokumentu a podrobnejšie pre 45 povinných indikátorov úspechu aj v Prílohe 1, z toho 7 povinných indikátorov sa týka implementácie IÚS UMR Liptov. Indikátory sú zrozumiteľné a dobre sledovateľné. Ku každému z povinných indikátorov je uvedený jeho popis a zdroj pre čerpanie informácií. Mnohé indikátory nemali stanovené východiskové hodnoty, ktoré ani neboli dohľadateľné. Ich stanovenie bude úvodnou implementačnou prácou Technického sekretariátu UMR s odbornými pracovníkmi obidvoch jadrových miest. Ich spoločná úvodná implementačná práca sa týka aj zavedenia procesov pre zber a spracovanie dát ako podkladu pre priebežné napĺňanie vlastného informačného systému UMR Liptov. Vyhodnocovanie plnenia indikátorov bude súčasťou Správy o implementácii PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov.

Východiskom pre stanovenie indikátorov bol PHSR vyššieho stupňa, a to PHSR VÚC Žilinského samosprávneho kraja, ktorý vychádza z piatich cieľov politiky súdržnosti EÚ stanovených Európskou komisiou v roku 2018: (1) Inteligentnejšia Európa – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva; (2) Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa; (3) Prepojenejšia Európa – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT; (4) Sociálnejšia Európa – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv; (5) Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív. Je to aj z toho dôvodu, že na implementácii stratégie integrovaného územného rozvoja územia UMR Liptov a mestského rozvoja jadrových miest Liptovský Mikuláš a Ružomberok sa vo výraznej miere budú podieľať finančné zdroje z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF), ktorých smerovanie určuje Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027.

Stanovené cieľové hodnoty indikátorov sú nastavené k reálnemu potenciálu jadrových miest a obcí UMR Liptov na ich napĺňanie a vychádzajú z analytickej časti strategického dokumentu.

Správa o implementácii PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov bude spracovaná 1x ročne. Bude ju v prípade PHSR jadrových miest schvaľovať mestské zastupiteľstvo príslušného mesta a v prípade IÚS UMR 2030 ju bude schvaľovať Kooperačná rada UMR Liptov. Pre naplnenie zásad transparentnosti a otvorenosti verejnej správy bude správa zverejňovaná na webových sídlach jadrových miest a pre IÚS UMR Liptov na webstránke www.liptov2030.sk. Správa by mala obsahovať nasledovné časti:

1. Odborné zhrnutie plnenia stratégie mestského rozvoja v PHSR jadrového mesta alebo integrovanej územnej stratégie IÚS UMR Liptov po špecifických cieľoch stratégií vrátane porovnania vývoja s predchádzajúcim rokom a plnenia stanovených opatrení v predchádzajúcom roku;
2. Prehľad projektov/aktivít realizovaných v danom roku a ich odborné zhodnotenie ako súčasť plnenia Akčného plánu PHSR miest a vývoja v zásobníku projektov;
3. Hlavné zistenia a návrhy kľúčových opatrení na nasledujúci rok;
4. Zhodnotenie plnenia povinných kľúčových indikátorov úspechu.

Prvé správy o implementácii PHSR jadrových miest a IÚS UMR Liptov budú vypracované za rok 2022 najneskôr do 28.2.2023. Ideálne, ak budú tieto Správy schválené skôr než Správa o

implementácii PHSR ZŠK 2021+, aby tieto boli jej relevantným podkladom, čo si bude vyžadovať koordináciu smerom zhora nadol aj zdola nahor.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Celkovo je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu v plnej miere a zohľadnené aj v správe o hodnotení. Aktivity vyplývajúce z implementácie strategického dokumentu dávajú predpoklad na realizáciu projektov, ktoré budú vo veľkej miere podrobené posudzovaniu vplyvov činností na životné prostredie.

Správa o hodnotení strategického dokumentu Stratégia Liptov 2030 je spracovaná podľa prílohy č. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, dostatočne a objektívne, primerane dostupným informáciám, a to i vzhľadom na rozsiahly charakter posudzovaného strategického dokumentu zhodnotila súčasný stav životného prostredia v posudzovanom území, definovala problémové oblasti z hľadiska životného prostredia ako aj možné vplyvy strategického dokumentu na zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Strategický dokument Stratégia Liptov 2030 bol na základe určeného rozsahu hodnotenia vypracovaný v jednom variante, ktorý je modifikovaný na územie UMR Liptov. Obsahom strategického dokumentu sú aj navrhnuté opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pre dosiahnutie stanovených cieľov. Z priebehu vykonaného hodnotenia strategického dokumentu a jeho záverov, Stratégia Liptov 2030 jednoznačne vyplynula opodstatnenosť realizovať PHSR Mesta Liptovský Mikuláš, PHSR Mesta Ružomberok a IÚS UMR Liptov v hodnotenom variante. Celkovo je možné konštatovať, že environmentálne aspekty boli zohľadnené v správe o hodnotení a v procese posudzovania strategického dokumentu. Opatrenia sú primerané požiadavkám pre zachovanie optimálnej úrovne kvality životného prostredia. Je spracovaný v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou vyššieho územného celku Žilinského kraja a je kompatibilný s ostatnými čiastkovými koncepciami kraja, ako aj spracovanými rozvojovými dokumentmi obcí, miest a mikroregiónov.

V rámci celého procesu posudzovania vplyvov (SEA) nevyužil možnosť konzultácie žiadny z orgánov štátnej správy a verejnosti, ktorý mohol mať záujem na prijatí predmetného strategického dokumentu, záujem neprejavila žiadna z dotknutých obcí, ani zainteresovaná verejnosť (MVO) aj napriek tomu, že príslušný orgán OU Liptovský Mikuláš, OSZP vytváral podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov priestor pre vykonanie konzultácie.

Opatrenia navrhované v rámci prerokovania správy o hodnotení sú uvedené v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska. Návrh monitoringu, ktorý je uvedený v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 5 „Návrh monitoringu“ vychádza zo súčasného stavu územia a jeho účelom je sledovanie jednotlivých zložiek ŽP v dotknutom území UMR Liptov v súvislosti so špecifickými cieľmi a typovými aktivitami v strategickom dokumente.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí fyzická osoba (§ 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z.), právnická osoba (§ 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.), občianska iniciatíva (§ 6 ods. 2 písm. c) a § 6 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z.).

Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2 č. 24/2006 Z. z., účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.

Právo podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6 a § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, ktoré je uvedené v ods. 5 zákona, má v SR celá verejnosť v najširšom slova zmysle. V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bola identifikovaná dotknutá verejnosť, ktorá spĺňa kritériá podľa uvedených ustanovení zákona.

V rámci posudzovania SD Stratégia Liptov 2030 predložili príslušnému orgánu písomné stanovisko Mondi SCP, a. s., Tatranská cesta 3, 034 17 Ružomberok zo dňa 21.11.2022 a p. Juraj Lipka, bytom Smetanova 16, 036 08 Martin zo dňa 23.11.2022 k správe o hodnotení SD. Stanoviská sú popísané v kapitole III.6. tohto záverečného stanoviska.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Liptovský Mikuláš
odbor starostlivosti o životné prostredie
úsek štátnej správy ochrany prírody a posudzovania vplyv na životné prostredie
Vrbická 1993, 031 01 Liptovský Mikuláš
Ing. Viktor Varga PhD.

v súčinnosti s

Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Liptovskom Mikuláši
Štúrova 36
031 80 Liptovský Mikuláš
MUDr. Iveta Triznová, MPH, MHA - regionálna hygienička
(stanovisko č. 2023/305/010-MUDr. Hudák zo dňa 20.01.2023)

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Liptovský Mikuláš
odbor starostlivosti o životné prostredie
Vrbická 1993, 031 01 Liptovský Mikuláš
Ing. Viktor Varga PhD, vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Liptovský Mikuláš, 23.01.2023